

Provincie Utrecht

Voorjaarsnota 2019

(inclusief Erratum)

Utrecht 8 juli 2019

Inhoudsopgave

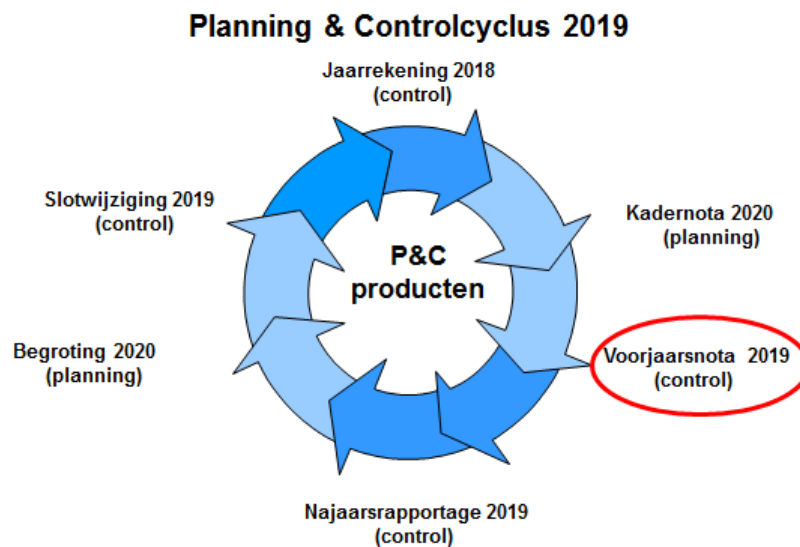
Provincie Utrecht	1
Voorjaarsnota 2019	1
Inleiding	4
Totaalbeeld Voorjaarsnota 2019	6
Programma's en Overhead	15
1. Ruimtelijke ontwikkeling	16
2. Landelijk gebied	19
3. Bodem, water en milieu	23
4. Economie en energie	27
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)	33
5b. Bereikbaarheid Openbaar Vervoer	40
6. Cultuur en erfgoed	44
7. Bestuur en middelen	47
Overhead	52
Bijlagen	54

Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2019. De Voorjaarsnota 2019 is de eerste financiële voortgangsrapportage van het lopende begrotingsjaar en is gebaseerd op de realisatie van de financiële cijfers tot en met maart 2019.

Plaats van de Voorjaarsnota in de planning & controlcyclus

Provinciale Staten (PS) leggen de beleidskaders en de financiële kaders vast voor het College van Gedeputeerde Staten. Via de planning & controlcyclus controleert u of het college de beleidsdoelstellingen binnen deze kaders realiseert. Het college stuurt en beheert het realiseren van de beleidsdoelstellingen en de budgetten ook via de planning & controlcyclus. Via deze cyclus legt zij ook verantwoording af aan PS. Elke cyclus start met een kadernota waarin de kaders en uitgangspunten voor de begroting zijn opgenomen. Daarna volgt de planning. De planning wordt vastgelegd in de Begroting. Hierna volgt de uitvoering van deze planning. De uitvoering kent twee tussentijdse meetpunten. Het eerste meetpunt is de Voorjaarsnota, gebaseerd op de stand van zaken over het eerste kwartaal. Het tweede meetpunt is de Najaarsrapportage gebaseerd op de stand van zaken na het tweede kwartaal. Op basis van deze meetpunten kan er nog bijsturing plaatsvinden. Daarnaast is er nog een Slotwijziging. Deze is bedoeld om de begroting met technische bijstellingen aan te passen. Met de Jaarrekening sluiten we de planning & controlcyclus af. Daarmee evalueren we de uitvoering van het beleid en leggen we verantwoording af. Schematisch ziet de planning & controlcyclus voor 2019 er als volgt uit:

Leeswijzer

De voorjaarsnota 2019 betreft de eerste voortgangsrapportage over het huidige begrotingsjaar 2019. Gestart wordt in hoofdstuk 2 met een totaalbeeld over de voortgang van de plannen in de begroting 2019, beleidsmatig en financieel. Ook is de voortgang opgenomen van de Beleidsaudit financiën Mobiliteitsprogramma.

In hoofdstuk 3 Programma's en Overhead wordt de voortgang weergegeven van de programma's. In Wat gaat het kosten wordt de verwachte prognose van de lasten en baten van het programma weergegeven en de eventuele bijstelling ten opzichte van de programmabegroting 2019.

Onder Investerings wordt in een overzicht de lopende investeringen weergegeven (programma 5a en 5b) met de verwachte uitgaven voor 2019. Nieuw in de Voorjaarsnota is het opnemen van aparte voortgangsrapportages van de grote en/of complexe projecten. Het kader hiervoor is opgenomen in de Nota investeren, waarderen en exploiteren, PS2017BEM14, vastgesteld op 6 november 2017.

Ieder programma geeft vervolgens de voortgang weer van de Beleidsdoelen opgenomen in de programmabegroting 2019. Om de voortgang tot uitdrukking te brengen gebruiken we 3 symbolen:

- voortgang conform planning
- bijsturing gewenst, is wel beheersbaar
- bijsturing noodzakelijk

Indien de voortgang van het beleidsdoel conform planning verloopt (groen), dan wordt in de rapportage geen verdere toelichting gegeven. Is bijsturing gewenst (oranje) of noodzakelijk (rood) dan wordt dit bij het beleidsdoel beknopt toegelicht aan de hand van drie vragen:

1. Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?
2. Wat verandert er in de uitvoering?
3. Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Het gebruik van deze symbolen is voor het eerst gehanteerd in de Voorjaarsnota 2018. Met het gebruik van deze symbolen en de discussie naar aanleiding daarvan, willen we ook meer eenduidigheid in de rapportages bereiken. In de volgende voortgangsrapportage (Najaarsrapportage) kunnen, we indien gewenst, enkele verbeteringen doorvoeren naar aanleiding van de behandeling van deze Voorjaarsnota.

De Voorjaarsnota sluit af met een aantal bijlagen. In bijlagen 1 t/m 3 is de voortgang opgenomen van het MIP/MOP opgenomen in de begroting 2019. In Bijlage 4 wordt de staat van begrotingssubsidies geactualiseerd. Deze staat vormt de grondslag om subsidies aan derden te verstrekken. Bijlage 5 bevat een nieuwe verbonden partij. In bijlage 6 zijn de niet overgenomen claims/bijstellingen opgenomen. De gegevens in de Voorjaarsnota hebben betrekking op het eerste kwartaal van 2019. De bedragen in de financiële tabellen staan weergegeven in eenheden van € 1.000. Dit is gedaan om de leesbaarheid te vergroten. Een bedrag van € 25.000 staat dus als 25 vermeld in de financiële tabel. Een positief bedrag geeft weer per saldo hogere lasten of hogere baten. Een negatief bedrag betekent per saldo lagere lasten of lagere baten.

Totaalbeeld Voorjaarsnota 2019

In het totaalbeeld van de Voorjaarsnota wordt een onderscheid gemaakt tussen een beleidsmatig en een financieel beeld.

Beleidsmatig beeld

De voortgang van de beleidsdoelen na het eerste kwartaal geeft het overall beeld dat de uitvoering van de beleidsdoelen in de programma's conform planning is.

Vijfheerenlanden

In februari 2019 is PS met het statenvoorstel PS2019BEM06 en een aanvullend memorandum nader geïnformeerd over de ontwikkelingen van de overdracht van rechten en verplichtingen Vijfheerenlanden.

Ten aanzien van de voortgang is de actuele situatie:

Voor de financiële afwikkeling van de herindeling Vijfheerenlanden zijn de navolgende dossiers van belang:

- Het advies Herindeling Vijfheerenlanden en het provinciefonds van G. Jansen in opdracht van het IPO over de aanpassing van de uitkering uit het provinciefonds aan Zuid-Holland en Utrecht.
- De financiële verrekening tussen Zuid-Holland en Utrecht op basis van het Overdrachtsdocument rechten en verplichtingen op grond van artikel 51, Wet algemene regels herindeling (arhi).
- De begeleidingscommissie Vijfheerenlanden heeft op 4 maart 2019 het financieel arrangement Vijfheerenlanden vastgesteld.

De provincie Zuid-Holland neemt in mei een besluit over de financiële verrekening en het advies van G. Jansen. Vervolgens worden wij per brief geïnformeerd over hun besluit en de totale financiële verrekening. De uitkomst was bij het opstellen van deze Voorjaarsnota nog niet beschikbaar.

Wij zullen u de komende periode informeren over de voortgang van de financiële verrekening met Zuid-Holland.

Financieel beeld

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bijstellingen die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2019.

Totaalbeeld bijstellingen 2019			x € 1.000
Onderwerp	Lasten	Baten	Saldo
Stand Saldo Begroting 2019			0
Programma's & Overhead			
1. Ruimtelijke ontwikkeling	1.872	1.600	272
2. Landelijk gebied	-83		-83
3. Bodem, water en milieu	-107	243	-350
4. Economie en energie	1.367		1.367
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)	1.642		1.642
5b. Bereikbaarheid Openbaar Vervoer	-6.240		-6.240
6. Cultuur en erfgoed	776	766	10
7. Bestuur en middelen	5.816	2553	3.263
Overhead	2.756		2.756
Totaal Programma's en Overhead	7.799	5.162	2.637
Stelposten			
Stelpost uitgaven Vijfheerenlanden	2.277		2.277
Stelpost Onvoorzien	-260		-260
Stelpost loon- en prijscompensatie	-2.055		-2.055
Totaal Stelposten	-38	0	-38
Algemene middelen			
Uitkering provinciefonds Septembercirculaire 2018		-1.639	-1.639
Uitkering provinciefonds Vijfheerenlanden		1.935	1.935
Motorrijtuigenbelasting Vijfheerenlanden		2.494	2.494
Treasury opbrengst		-35	-35
Totaal Algemene Middelen	0	2.755	2.755
Reserves			
1. Ruimtelijke ontwikkeling		436	-436
2. Landelijk gebied	19.070	19.328	-258
3. Bodem, water en milieu	150	200	-50
4. Economie en energie	340	1.330	-990
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)		1.990	-1.990
5b. Bereikbaarheid Openbaar Vervoer	2.158	-4.082	6.240
7. Bestuur en middelen		147	-147
Algemene middelen	-35	1.639	-1.674
Totaal Reserves	21.683	20.988	695
Totaal bijstellingen Voorjaarsnota	29.444	28.905	539
Tekort Kosten Vijfheerenlanden			6.603
Begrotingssaldo na bijstelling Voorjaarsnota en VHL	29.444	28.905	7.142

Begrotingssaldo 2019

De begroting 2019 sloot met een begrotingssaldo nihil na mutaties met de reserves.

De bijstellingen in de Voorjaarsnota 2019 hebben een negatief effect op het saldo van de begroting 2019.

Het tekort na de bijstelling is € 0,539 mln. Oorzaak is het financiële effect van de nieuwe CAO 2019-2020 voor de provincies. De overige bijstellingen in de Voorjaarsnota hebben geen effect op het saldo van de begroting 2019.

Dit betekent dat de dekking van de bijstellingen bestaat uit inzet van reserves en geraamde stelposten.

Rekening houdend met de financiële ontwikkelingen Vijfheerenlanden neemt het tekort in 2019 toe met € 6,6 mln. tot € 7,1 mln.

Dekking begrotingssaldo 2019

Omdat de financiële consequenties met betrekking tot Vijfheerenlanden nog niet definitief zijn en de ontwikkeling van de Saldireserve nog niet is vastgesteld vanuit de jaarrekening 2017 en 2018, wordt in de Najaarsnota een voorstel gedaan voor dekking van het verwachte tekort.

Hierna volgt een toelichting op diverse onderdelen uit het financieel overzicht.

Programma's en Overhead

In de programma's zijn de financiële bijstellingen opgenomen en toegelicht bij de betreffende beleidsdoelen.

Twee technische wijzigingen hebben een financieel effect op meerdere beleidsdoelen en dat betreffen:

- **Omzetting inhuur naar formatie.** In de Voorjaarsnota 2018 en Kadernota 2019-2022 is de kwaliteitsimpuls van de organisatie opgenomen. Zie ook de Statenbrief Omzetting inhuur (2019BEM35 d.d. 22-05-2019). In 2019 heeft een verdere inventarisatie plaatsgevonden en wordt nog meer inhuur omgezet naar vaste formatie om zo weer een betere balans te krijgen tussen inhuur en eigen personeel. Bij het creëren van de formatie wordt ook een budget gevormd voor de kosten van de bijbehorende overhead. Hierdoor vindt er een verschuiving plaats vanuit de programma's naar Overhead. Het financieel effect werkt door in alle programma's. Bij de financiële bijstelling op de beleidsdoelen wordt alleen dit financiële effect benoemd.
- **Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL).** De kosten van de Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL) worden met ingang van 2019 niet meer toegerekend aan alle programma's, maar opgenomen in programma 7 Bestuur en middelen. De totale kosten voor de PCL bedragen € 23.000. Bij de beleidsdoelen wordt alleen het financiële effect genoemd.

Stelposten

Vijfheerenlanden

Hiervoor is onder totaalbeeld beleidsmatig ingegaan op de ontwikkelingen met betrekking tot Vijfheerenlanden. Het huidige beeld is dat de kosten Vijfheerenlanden niet volledig afgedekt worden vanuit de prognose van de extra uitkering provinciefonds en opcenten motorrijtuigenbelasting.

Het geraamde beeld van de kosten, dekking en het geraamde tekort Vijfheerenlanden 2019 is als volgt:

Programma	Incid	Struct	Totaal	Toelichting
Kosten	2019	2019	2019	
Financieel arrangement VHL				
7. Bestuur en middelen	2.152		2.152	Afspraken VHL/Rijk/ZHL mbt in- en uitreden gemeenschappelijke regelingen
Totaal Financieel arrangement VHL	2.152		2.152	
Overige kosten VHL				
2. Landelijk gebied	1.596	1.339	2.935	Natura 2000, Nieuwe Natuur, Subsidies
3. Bodem, water en milieu	130	422	552	Hogere kosten RUD en Subsidies
4. Economie en energie	172		172	Subsidies, wegbewijziging
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)		1.481	1.481	Onderhoud wegen en Merwedekanaal
5b. Bereikbaarheid Openbaar Vervoer		1.740	1.740	Busconcessie
6. Cultuur en erfgoed	166	276	442	Subsidies
Formatie	711	847	1.558	Incidentele en structurele uitbreiding
Totaal overige kosten VHL	2.775	6.105	8.880	
Totaal kosten VHL	4.927	6.105	11.032	

Dekking VHL				
Uitkering Provinciefonds			1.935	Berekening commissie Jansen
Motorrijtuigenbelasting			2.494	Berekening opgave Belastingdienst
Totaal dekking			4.429	
Financieel arrangement VHL			2.152	
Stelpost beschikbare dekking VHL			2.277	
Overige kosten VHL			8.880	
Geraamd tekort kosten VHL			6.603	

Een deel van de kosten is definitief zoals de gemaakte afspraken in het zogenaamde Financieel arrangement. Dit betreft de incidentele provinciale bijdrage van € 2 mln. voor ontvechttingskosten van zes wettelijke gemeenschappelijke regelingen en een bijdrage van € 0,15 mln. voor verplaatsing van een ambulancepost. De kosten van het financieel arrangement zijn verwerkt in programma 7 Bestuur en Middelen. In dit programma is tevens de rijksbijdrage opgenomen van € 2,5 mln. in het Financieel arrangement.

De ramingen van de overige kosten, totaal € 8,8 mln., zijn niet nog definitief vastgesteld. Een aantal kosten is nog onderdeel van gesprek met Zuid-Holland zoals subsidies en onderhoud wegen en Merwedekanaal.

De verwachte extra uitkering uit het provinciefonds en de gevolgen opcenten Motorrijtuigbelastingen zijn geraamd op totaal € 4,429 mln.

Na aftrek van de kosten Financieel arrangement resteert van de geraamde dekking een bedrag van € 2,27 mln. Dit bedrag is deze Voorjaarsnota als stelpost Vijfheerenlanden verwerkt. Wanneer de overige kosten definitief zijn wordt deze stelpost ingezet. Voor het verwacht tekort, nu geraamd op € 6,6 mln, (deels incidenteel, deels structureel) wordt in de Najaarsnota 2019 en Begroting 2020 een voorstel van incidentele en structurele dekking gedaan. De structurele doorwerking is opgenomen in de Kadernota 2020.

Stelpost Onvoorzien

Stelpost Onvoorzien	2019
Stand Begroting 2019	800
Mutaties:	
Formatieve ondersteuning Montfoort	210
Bevrijdingsfestival Utrecht	50
Stand Voorjaarsnota 2019	540

De stelpost Onvoorzien 2019 groot € 800.000 wordt ingezet voor:

- Bijdrage aan gemeente Montfoort ad € 210.000 voor formatieve ondersteuning, zie ook programma 7, beleidsdoel 7.4
- Bijdrage van € 50.000 voor het bevrijdingsfestival Utrecht 2019, zie ook programma 6, beleidsdoel 6.3

Stelpost loon- en prijscompensatie	2019
Stand Begroting 2019	2.055
Mutaties:	
Stijging werkgeverslasten 2019	591
Indexering partnerinstellingen	162
CAO 2019/2020	1.302
Stand Voorjaarsnota 2019	0
Bijstelling in Voorjaarsnota 2019	-2.055

De werkgeverslasten (premie's/inhoudingen enz.) stijgen in 2019 met € 0,59 mln. De indexering van partnerinstellingen bedraagt € 0,16 mln. en is verwerkt en toegelicht in de programma's 2,3 en 6.

In april 2019 is een CAO afgesloten voor de periode 2019/2020. De salarissen stijgen per 1 januari 2019 met 2,5%, per 1 juli 2019 met 1%, per 1 januari 2020 met 2% en per 1 juli 2020 met 1%. Voor 2019 is het financiële effect € 1,84 mln. De geraamde stelpost in de begroting 2019 van € 2,055 mln. is niet toereikend om de financiële effecten op te vangen. Het tekort van € 0,54 mln. drukt daarom op het begrotingssaldo 2019. In de Najaarsnota 2019 wordt een dekkingsvoorstel gedaan voor het tekort 2019. De structurele doorwerking vanaf 2020 is opgenomen in de Kadernota 2020.

Mutaties Algemene middelen

Uitkering provinciefonds

Uitkering Provinciefonds	2019
Stand Begroting 2019	122.991
Mutaties Provinciefonds:	
Effecten septembercirculaire 2018	-1.639
Uitkering Vijfheerenlanden	1.935
Stand Voorjaarsnota 2019	123.287

Volgens de Septembercirculaire 2018 neemt de uitkering van het provinciefonds in 2019 per saldo af met € 1,639 mln. De daling komt voornamelijk door de "trap-op-trap-af-systematiek" met het Rijk en de toenemende ruimte onder het plafond van het BTW-compensatiefonds. De effecten van de Septembercirculaire provinciefonds 2018 zijn toegelicht in een Statenbrief, geagendeerd in de commissie BEM van 26 november 2018. Voorgesteld wordt de lagere uitkering provinciefonds 2019 van € 1,639 mln. te dekken door een onttrekking uit de Saldireserve. De reserve blijft door de onttrekking boven de grens van € 10 mln. Dit is conform afspraak in het Coalitieakkoord 2015-2019.

De uitkering provinciefonds Vijfheerenlanden is hiervoor toegelicht onder Stelposten.

Opcenten motorrijtuigenbelasting

Opcenten MRB	2019
Stand Begroting 2019	122.008
Opbrengst Vijfheerenlanden	2.494
Stand Voorjaarsnota 2019	124.502

De opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting Vijfheerenlanden is hiervoor toegelicht onder Stelposten.

Treasury

Treasury	2019
Stand Begroting 2019	2.689
Stand VJN 2019	2.689
Bijstelling in Voorjaarsnota 2019	-

Vergoeding investeringen OV (Voorheen BRU)	2019
Stand Begroting 2019	2.620
Stand Voorjaarsnota 2019	2.585
Bijstelling vergoeding OV	-35
Reservering in de reserve Kosten Voorfinanciering:	100%
Storting in reserve Begroting 2019	2.620
Storting in reserve Voorjaarsnota 2019	2.585
Effect op storting reserve	-35

Het verwachte rentepercentage schatkistbankieren voor het gehele jaar 2019 blijft op 0% (korte rente). Een andere component van het saldo treasury is de interne vergoeding van OV (BRU). Deze daalt iets in 2019 t.o.v. de stand begroting 2019. De lagere opbrengst € 35.000 wordt verrekend met de reserve kosten voorfinanciering. Door het uitstel van de jaarrekening 2017 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken de wekelijkse bevoorschotting van de uitkering van het Provinciefonds opgeschort. Ondanks het effect van de opschorting blijft de verwachte kaspositie nog steeds boven de € 150 mln.

Reserves

De onttrekkingen en stortingen van de reserves van de programma's worden toegelicht in de programma's onder bijstellingen. De reserves Algemene middelen zijn hiervoor toegelicht bij Uitkering provinciefonds en Treasury.

Samenvatting

In de volgende tabel zijn de bijstellingen in de Voorjaarsnota verwerkt naar de bijgestelde begroting 2019.

	Oorspronkelijke begroting		Bijstelling voorjaarsnota			Bijgestelde begroting	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten
1. Ruimtelijke ontwikkeling	13.616		1.872	1600	272	15.488	1.600
2. Landelijk gebied	54.325	3.631	-83	0	-83	54.242	3.631
3. Bodem, water en milieu	20.196	4.025	-107	243	-350	20.089	4.268
4. Economie en energie	19.115	63	1.367	0	1.367	20.482	63
5a. Bereikbaarheid (excl. OV)	93.661	4.664	1.642	0	1.642	95.303	4.664
5b. Bereikbaarheid Openbaar vervoer	171.020	116.593	-6.240	0	-6.240	164.780	116.593
6. Cultuur en erfgoed	21.065	1.527	776	766	10	21.841	2.293
7. Bestuur en middelen	12.123	320	5.816	2553	3.263	17.939	2.873
Overhead	46.092	7.144	2.756	0	2.756	48.848	7.144
Totaal programma's en overhead	451.213	137.967	7.799	5.162	2.637	459.012	143.129
Algemene middelen	3.055	248.888	-577	2.755	-3.332	2.478	251.643
Totaal begroting voor reserves	454.268	386.855	7.222	7.917	-695	461.490	394.772
Reserves	27.101	94.513	21.683	20.988	695	48.784	115.501
Totaal begroting na reserves	481.369	481.368	28.905	28.905	0	510.274	510.273

In samenvatting zijn de stelposten en het geraamd tekort van de bijstellingen gesaldeerd opgenomen onder Algemene middelen.

Beleidsaudit financiën mobiliteitsprogramma

Beleidsaudit financiën mobiliteitsprogramma

Op 23 april 2018 is de Beleidsaudit financiën mobiliteitsprogramma besproken in PS. Daarbij is afgesproken om in de P&C producten te rapporteren over de voortgang van de aanbevelingen en eventuele planning.

Bij de Voorjaarsnota wordt deze voortgang van de aanbevelingen opnieuw geactualiseerd. Onderstaand schema volgt de aanbevelingen zoals opgenomen in het rapport van de beleidsaudit commissie. Het overzicht geeft de voortgang op alle aanbevelingen weer. Wanneer een aanbeveling is afgerond wordt dat vermeld. Vanaf de Najaarsnota zal alleen de voortgang van de lopende acties op de aanbevelingen worden opgenomen.

Aanbevelingen	Voortgang/planning
Kaderstelling en controle	
1. Leg de taakverdeling en financiële spelregels tussen PS en GS op het terrein van de autorisatie van budgetten c.q. kredieten vast in de in 2018 vast te stellen financiële verordening. Maak hierbij gebruik van de modelverordening zoals de VNG die heeft opgesteld voor gemeenten.	De financiële verordening is 9 juli 2018 door PS vastgesteld. (aanbeveling is afgerond)
2. Zorg er met het oog op de leesbaarheid voor dat documenten herleidbaar zijn naar eerder verstrekte documenten.	In het mobiliteitsprogramma en de begroting 2019 is de (meerjarige) verbinding gelegd tussen de opgaven en het budget, onder andere middels een doorontwikkeling van de doelenboom. Het Meerjarig Investeringsplan Mobiliteit en een Meerjarig Onderhoudsplan Mobiliteit zijn onderdeel gaan uitmaken van de reguliere P&C cyclus. (aanbeveling is afgerond)
Mobiliteitsplan 2019-2023	
3. Draag GS op om bij het opstellen van een nieuw Mobiliteitsplan ervoor te zorgen, dat helder geformuleerd wordt: de doelen, de subdoelen, hoe deze te realiseren zijn, welke concrete maatregelen en projecten daarvoor noodzakelijk zijn, wat hiervan de kosten zijn.	Het nieuwe mobiliteitsprogramma 2019-2023 is op 9 juli 2018 vastgesteld door PS. Het MIP en het MOP maken deel uit van reguliere P&C cyclus. (aanbeveling is afgerond)
4. Verzoek GS na vaststelling van het nieuwe Mobiliteitsplan om een uitvoeringsprogramma (per subdoel) op te stellen voor de bestuursperiode, met daarin een (realistische) planning, financiën en prioritering en deze ter kennis te brengen van PS. Geef bij het jaarlijkse besluit tot vaststelling van de begroting concreet aan welke bedragen en kredieten worden geautoriseerd.	In de periode Q3 zullen de meeste Uitvoeringsprogramma zijn voorgelegd aan de GS.
Transparantie begroting en jaarrekening	
5. Neem bij het opstellen van de begroting de rollen van de gebruikers als maatstaf. Wijzig de complexe financieel-technische systematiek van begroten, zodat de systematiek transparanter en begrijpelijker wordt, zodat het inzicht van PS in de lasten en baten wordt vergroot.	Vanaf de begroting 2019 wordt op basis van de indeling in het mobiliteitsprogramma nadrukkelijker onderscheid wordt gemaakt in typen kosten zoals exploitatielasten, investeringen en bijdragen. Ook gaan wij vanaf de begroting 2019 de financiën en bijbehorende financiële systematiek van voormalig BRU integreren, gebaseerd op de indeling van het mobiliteitsprogramma. (aanbeveling is afgerond)

Aanbevelingen

Voortgang/planning

6. Heroverweeg het niveau van de autorisatiefunctie bij de jaarlijkse begroting door niet één totaal bedrag vast te stellen waarbinnen GS bevoegd zijn tot het doen van uitgaven c.a. aangaan van verplichtingen. Maak daarbij duidelijk onderscheid in (jaarlijkse) exploitatielasten en -baten, kredieten, reserves en voorzieningen.
- De financiële verordening is op 9 juli 2018 door PS vastgesteld. (aanbeveling is afgerond).

Verantwoording besteding budgetten

7. Verzoek GS om in overleg met PS te kiezen voor een duidelijke onderverdeling van de geraamde lasten en baten en koppel deze voor zover relevant aan het Mobiliteitsplan en de daaruit afgeleide doelenboom. Dit onder de voorwaarde dat de ramingen van de onderscheiden taken in totaal herleidbaar zijn naar de programmabegroting Bereikbaarheid als geheel.
- In het mobiliteitsprogramma is nadrukkelijk de koppeling gelegd met de bij de begroting 2018 geïntroduceerde doelenboom. Uitgangspunt is om hiermee een meerjarige basis te leggen voor een vanaf de begroting 2019 op te nemen doelenboom in het programma Bereikbaarheid. De financiële administratie zal vanaf 2019 aansluiten bij de nieuwe indeling van het mobiliteitsplan. Hierin wordt onder andere onderscheid gemaakt naar modaliteit. (aanbeveling is afgerond)
8. Verzoek GS ervoor zorg te dragen dat de financiële administratie zo is ingericht dat deze beter kan voorzien in (ad hoc) informatiebehoefte, zoals verschillende dwarsdoorsnedes op verzoek van PS (bestedingen naar modaliteit, locatie, financiering e.d.).
- Het maken van verschillende dwarsdoorsnedes vraagt een nadere doorontwikkeling; over het tijdspad en de mogelijkheden hiervan zullen wij u later informeren. Dit wordt gekoppeld aan de inrichting van de Uitvoeringsprogramma's welke passen binnen de opzet van het Mobiliteitsprogramma.

Meerjaren Investeringsplan (MIP)

9. Maak afspraken met GS hoe de besluitvorming rond de beschikbaarstelling van kredieten plaatsvindt en hoe de gevolgen hiervan in de jaarlijkse begroting worden verwerkt.
- Bij de kadernota 2019-2022 is het MIP gevoegd. Jaarlijks bij kadernota, begroting, najaarsnota en jaarstukken zal worden voorgesteld (door GS) en vastgesteld (door PS) welke mutaties gerealiseerd respectievelijk noodzakelijk zijn ten opzichte van het vastgestelde en bijgestelde MIP. (aanbeveling is afgerond)

Actuele stand van zaken Mobiliteitsplan 2014-2028

10. Neem kennis van de financiële stand van zaken van het Mobiliteitsplan 2014-2028 naar de stand per 1 januari 2017 en verzoek GS aan te geven:
- wat de actuele stand van zaken is;
  - welke verplichtingen inmiddels zijn aangegaan;
  - welke "vrije ruimte" nog beschikbaar is.
- In 2019 wordt de actuele stand van het Mobiliteitsprogramma 2015-2018 opgesteld inclusief de financiële stand van de reserves. Het Mobiliteitsprogramma 2015-2018 is onderdeel van Mobiliteitsplan 2014-2028.
11. Verzoek GS jaarlijks inzicht te verschaffen in de inhoudelijke en financiële voortgang en actuele situatie van het Mobiliteitsplan en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma, inclusief welke verplichtingen zijn aangegaan, welke "vrije ruimte" er nog beschikbaar is en de stand van en verwachte ontwikkeling in de reserves.
- Het verloop hiervan wordt opgenomen in de P&C producten.

Transitie BRU

Aanbevelingen	Voortgang/planning
<p>12. Neem kennis van het Regionaal Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer zoals opgesteld door de BRU en verzoek GS:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. aan te geven welke verplichtingen inmiddels zijn aangegaan o.a. met betrekking tot de OV investeringen (bijv. Utrecht CS-Leidsche Rijn); b. welke "vrije ruimte" nog beschikbaar is c. benut daarbij het bestaande P&C instrumentarium. 	<p>In het mobiliteitsprogramma is een stand van zaken van het BRU programma en de hierbij horende reserves opgenomen. Het verloop hiervan zullen wij meenemen in de P&C cyclus.</p>
<p>13. Verzoek GS om na 2019 een verslag op te stellen waarin wordt aangegeven op welke wijze is voldaan aan de gemaakte afspraken bij de overdracht van het BRU en waaraan de provincie de bedragen voor wegen en OV-infra heeft uitgegeven. Breng dit verslag ter kennis van de U-10 gemeenten en PS.</p>	<p>Parallel aan het proces van jaarrekening 2019 zal een verslag worden opgesteld over de realisatie van de gemaakte afspraken bij de overdracht van de verkeer en vervoertaken van BRU aan de provincie.</p>

Financiële dekking

14. Verzoek GS een realistisch overzicht van de te verwachte dekkingsmiddelen voor het Mobiliteitsplan op te stellen in relatie tot de verwachte uitgaven en verplichtingen en laat het verband zien tussen dit facetbeleid en de meerjarenraming van de provincie. Actualiseer dit overzicht jaarlijks en breng dit ter kennis van PS.	In het mobiliteitsprogramma is een overzicht opgenomen van de te verwachten dekkingsmiddelen en verwachte uitgaven en verplichtingen. Dit overzicht vormt de basis voor de op te stellen begrotingen van het programma Bereikbaarheid voor de periode 2019-2023, met een doorkijk naar de periode daarna. (aanbeveling afgerond)

Sturing en uitvoering

15. Verzoek GS de financiële functie binnen de provinciale organisatie te verstevigen o.a. a. door de concerncontroller te herpositioneren in de directieraad; b. de afdeling financiën waar nodig te verstevigen	Het onderzoek en standpunt inname is nog niet afgerond.
16. Overweeg als PS om GS te verzoeken te onderzoeken wat de voor- en nadelen zijn om de taken op het terrein van Openbaar vervoer (U-OV, streekvervoer, Uithoflijn e.d.) (intern) te verzelfstandigen. Vooruitlopend hierop GS te verzoeken een apart programma in de begroting op te nemen voor deze taken.	Een onderzoek is nog gaande. Zodat na de transitieperiode BRU een nieuwe bestuurlijke afweging kan worden gemaakt. In de programmabegroting 2019 is in het programma Bereikbaarheid een subprogramma Openbaar Vervoer opgenomen.

Programma's en Overhead

1. Ruimtelijke ontwikkeling

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	13.616		15.488	1.872
Baten			1.600	1.600
Saldo van het programma	13.616		13.888	272
Mutaties in de reserves	1.148		1.584	436
Beslag op de algemene middelen	12.468		12.304	-164

Beleidsdoelen

1.1 Integraal ontwikkelen ruimtelijk beleid

1.1 Integraal ontwikkelen ruimtelijk beleid

Voortgang

Bijstellingen

Verschuiving van Omgevingswet naar GIS (lasten € 100.000)

"Voor structurele kosten voor licenties en onderhoud betreffende toepassingen die in het kader van het innovatieplan GIS zijn gerealiseerd, is binnen het budget voor de Omgevingswet € 100.000 beschikbaar. Dit budget wordt verschoven van Omgevingswet naar GIS, binnen hetzelfde programma.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- € 16.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten -/- € 5.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	3.953		4.032	79
Saldo beleidsdoel excl. reserves	3.953		4.032	79

1.2 Zorgdagen aantrekkelijke steden en dorpen

1.2 Zorgdagen aantrekkelijke steden en dorpen

Voortgang

Bijstellingen

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- € 42.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	6.442		6.400	-42
Saldo beleidsdoel excl. reserves	6.442		6.400	-42

1.3 Stimuleren integrale (gebieds)ontwikkeling

1.3 Stimuleren integrale (gebieds)ontwikkeling

Voortgang

Bijstellingen

Klimaatsslimme landbouw (lasten en baten € 1.600.000)

De provincie Utrecht heeft in december 2018 van het ministerie van LNV een decentrale uitkering ontvangen in het provinciefonds van € 1,6 mln. Dit bedrag is afkomstig uit de Klimaatenvolpoe 2018 voor de aanpak van bodemdaling. LNV heeft het geld gelabeld aan het project Klimaatsslimme landbouw in het veenweidegebied Groene Hart van het waterschap HDSR. Het project heeft als doel om veenoxidatie te beperken en CO2 uitstoot te beperken o.a. door het aanleggen van onderwaterdrainage en ontwikkelen van natte teelten. De provincie Utrecht zal de beschikbare middelen in 2019 via een begrotingssubsidie beschikbaar stellen aan het waterschap. Over de resultaten en verantwoording zijn afspraken gemaakt met het ministerie van LNV en HDSR.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- € 16.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.637		3.221	1.584
Baten			1.600	1.600
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.637		1.621	-16

1.4 Provincie is omgevingswetproof

1.4 Provincie is omgevingswetproof

Voortgang

Bijstellingen

Omgevingswet (lasten € 436.000)

Het saldo in de reserve projecten, ad € 436.000 wordt in 2019 ingezet om de voorbereidingen op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) in de uitvoering en planvorming te treffen, die in 2018 niet konden worden gedaan door vertraging van het landelijke project DSO. Daarnaast is het bestemd voor advies, voorbereiding en begeleiding van het gebiedsgerichte participatieproces ter uitwerking van het Koersdocument naar een omgevingsvisie en -verordening.

Verschuiving van Omgevingswet naar GIS (lasten +/- € 100.000)

"Voor structurele kosten voor licenties en onderhoud betreffende toepassingen die in het kader van het innovatieplan GIS zijn gerealiseerd, is binnen het budget voor de Omgevingswet € 100.000 beschikbaar. Dit budget wordt verschoven van Omgevingswet naar GIS.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten +/- € 85.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.584		1.835	251
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.584		1.835	251

2. Landelijk gebied

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	54.325		54.242	-83
Baten	3.631		3.631	
Saldo van het programma	50.694		50.611	-83
Mutaties in de reserves	15.433		15.691	258
Beslag op de algemene middelen	35.261		34.920	-341

Beleidsdoelen

2.1 Ontwikkelen robuust natuurnetwerk

2.1 Ontwikkelen robuust natuurnetwerk

Voortgang

Bijstellingen

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten +/- € 3.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten +/- € 278.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	22.190		21.909	-281
Baten	3.560		3.560	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	18.630		18.349	-281

2.2 Beschermen, verbeteren en bewaken kwaliteit van natuur en landschap

2.2 Beschermen, verbeteren en bewaken kwaliteit van natuur en landschap

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

Het programma invasieve exoten is op 8 januari 2019 vastgesteld door GS. De aanpak van invasieve exoten betreft een nieuwe wettelijke taak vanuit de wet Natuurbescherming.

Bij de uitvoering van het programma invasieve exoten is sprake van temporisering door onzekerheid over het beschikbaar komen van de benodigde middelen voor 2019. Er is een voorstel gedaan bij de voorjaarsnota voor 1,26 mln. maar er is in 2019 geen financiële ruimte waardoor er nu (voorlopig) wordt uitgegaan van een terugvaloptie van 0,3 mln. (die wordt voorgefinancierd uit de reserve landelijk gebied). Wanneer er geen extra middelen beschikbaar komen voor 2019, dan zal de uitvoering in de loop van 2019 stagneren en zal de Uitvoeringssubsidieverordening biodiversiteit niet kunnen worden opengesteld vanaf 1-8-2019 maar wordt dat in 2020.

Doordat de aanpak van invasieve exoten wordt getemporeerd in 2019 worden de beoogde doelen later gerealiseerd.

Het benodigde bedrag voor 2020 en 2021 (uitgaand van de terugvaloptie) is aangevraagd via de kadernota.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

De aanpak van invasieve exoten wordt getemporeerd in 2019. Zie toelichting bij 'Wat verandert er aan doelen en/of effecten.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Bij het faunabeheer stijgen de tegemoetkomingen faunaschade door onder andere de ingevoerde automatische taxaties in ganzenrustgebieden, de invoering van de statiegeldregeling (afschaffen leges bij aanvragen schades) en vanwege gerechtelijke uitspraken waardoor 60% van de mezenschade toch vergoed moet worden.

Er is sprake van een ongedekt deel van 0,5 mln. voor tegemoetkomingen faunaschade 2019 o.b.v. IPO/BIJ 12-begroting 2019. Dit was niet bekend bij opstellen programmabegroting 2019.

Bij de najaarsrapportage zal opnieuw gekeken worden naar dekkingsmogelijkheden. Indien daar geen ruimte wordt gevonden moet eind van het jaar gekeken worden of het binnen programma 2 of andere programma's kan worden opgevangen.

Bijstellingen

Indexering partnerinstellingen (lasten € 15.000)

Conform motie 20 bij de Kadernota 2017 "Indexering subsidie partnerinstelling" is de indexering berekend voor onze huidige partnerinstellingen. Door deze indexering stijgen de subsidie uitgaven binnen programma landelijk gebied met € 28.000. Dit bedrag komt ten laste van de stelpost Loon- en prijscompensatie.

Budgetoverheveling van reserve Landelijk gebied naar reserve Natuurrealisatie (reserves € 19 mln.)

Met de Kadernota 2019 is besloten om voor uitvoering realisatiestrategie natuur € 38,07 mln. beschikbaar te stellen tot en met 2027. Dit werd gedekt voor €19 mln. uit algemene middelen en voor € 19,07 mln. uit de reserve landelijk gebied. In de PS-vergadering van 5 november 2018 (PS2018PS09-02) is de Reserve Realisatiestrategie Natuurvisie ingesteld. Nu er een apart reserve is voor natuurrealisatiestrategie wordt het toegezegde bedrag uit de reserve landelijk gebied overgeheveld.

Subsidie faunabeheereenheid (lasten € 100.000 en +/- € 100.000)

Met de kadernota 2018 is budget beschikbaar gekomen voor de realisatiestrategie natuur. Het budget is volledig op het natuurbeheerbudget begroot. Daarvan is € 100.000 bedoeld voor opheffing van de subsidie aan de faunabeheereenheid. Met deze slotwijziging 2018 is dit reeds voor 2018 gecorrigeerd. De begroting moet hierop echter nog structureel worden aangepast. Het betreft een budgetneutrale verschuiving binnen het programma Landelijk gebied.

Ganzenmaatregelen (lasten € 258.000)

In de kadernota 2017 is een bedrag van € 258.000 (jaarsnede 2018) beschikbaar gesteld om de Utrechtse ganzenafspraken te kunnen verlengen en gelijktijdig pilots voor diervriendelijke beheermethoden te kunnen realiseren. Door gerechtelijke uitspraken is er in 2018 niet volop beheerd. De verwachting is dat dit in 2019 weer het geval zal zijn. Projecten voor alternatief ganzenbeheer zijn in 2018 voornamelijk voorbereid en komen nu op gang. Voor de borging van de continuïteit en de intensivering van de inzet op alternatief beheer is het kunnen doorlopen van deze projecten essentieel. Met de jaarrekening 2018 zal het niet aangewende bedrag van € 258.000 gestort in de reserve landelijk gebied. In 2019 wordt dit weer onttrokken t.b.v. het uitvoeren van de ganzenmaatregelen.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten +/- € 64.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	24.960		25.169	209
Baten	71		71	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	24.889		25.098	209

2.3 Versterken verbinding natuur, maatschappij en economie

2.3 Versterken verbinding natuur, maatschappij en economie

Voortgang

Bijstellingen

Indexering partnerinstellingen (lasten € 15.000)

Conform motie 20 bij de Kadernota 2017 "Indexering subsidie partnerinstelling" is de indexering berekend voor onze huidige partnerinstellingen. Door deze indexering stijgen de subsidie uitgaven binnen programma Bodem, water en milieu met € 15.000. Dit bedrag komt ten laste van de stelpost Loon- en prijscompensatie.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	2.484		2.499	15
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.484		2.499	15

2.4 Bevorderen duurzame landbouw

2.4 Bevorderen duurzame landbouw

Voortgang

Bijstellingen

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- 26.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	4.012		3.986	-26
Saldo beleidsdoel excl. reserves	4.012		3.986	-26

2.5 Versterken leefbaarheid landelijk gebied

2.5 Versterken leefbaarheid landelijk gebied

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	679		679	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	679		679	

3. Bodem, water en milieu

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	20.196		20.089	-107
Baten	4.025		4.268	243
Saldo van het programma	16.171		15.821	-350
Mutaties in de reserves	363		413	50
Beslag op de algemene middelen	15.808		15.408	-400

Beleidsdoelen

3.1 Waarborgen waterveiligheid en klimaatadaptatie

3.1 Waarborgen waterveiligheid en klimaatadaptatie

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

Ongewijzigd.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Voor het meerjarendoel aanpakken fysieke leefomgeving voor klimaatadaptatie komt er door nieuw beleid (Deltaplan ruimtelijke adaptatie (DPRA), Nationale adaptatiestrategie (NAS) en Bestuursakkoord klimaatadaptatie) vanuit het rijk een grotere opgave voor de provincie en een vraag vanuit de samenwerkingsverbanden met waterschappen, de VRU en gemeenten om een grotere ambitie en inzet van middelen en mensen vanuit de provincie voor dit meerjarendoel. Dit zal worden meegenomen in de coalitie onderhandelingen en in de uitwerking van het programma klimaatadaptatie.

De ambitie voor het meerjarendoel 'meenemen kansrijke meekoppelkansen dijkversterking' is vastgesteld in de begroting 2019, daarbij waren nog niet de benodigde middelen opgenomen aangezien dit nog een uitwerking behoeft. Op basis van de uitwerking wordt duidelijk hoeveel extra middelen er in 2019 en de daarop volgende jaren nodig zijn. Het ambitiesdocument Mooie sterke Lekdijk is vastgesteld door de staten. Ook voor 2019 zijn extra middelen nodig omdat inmiddels meerdere dijkversterkingstrajecten in procedure zijn.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Extra middelen (0,12 mln.) nodig voor 2019 voor dijkversterking en in totaal 10 mln. voor de komende 10 jaar.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	634		634	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	634		634	

3.2 Zorgdragen goede zoetwatervoorziening en kwaliteit oppervlaktewater

3.2 Zorgdragen goede zoetwatervoorziening en kwaliteit oppervlaktewater

Voortgang

Bijstellingen

Aanpassen kasritme Impuls verbeteren waterkwaliteit (lasten +/- € 150.000)

Bij de Kadernota 2019 is er € 1.175.000 toegekend voor Impuls verbeteren waterkwaliteit. Dit is onderverdeeld in een bedrag van € 900.000 voor een subsidieregeling en € 275.000 aan overige kosten. Dit met een kasritme van € 50.000 voor 2018 en voor 2019 € 1.125.000. Het kasritme voor 2019 moet echter worden uitgesplitst in 2019 € 975.000, 2020 € 75.000 en 2021 € 75.000. Voorgesteld wordt om deze kasritmewijziging (in 2019 € 150.000) te effectueren via de Reserve projecten en om vanwege de looptijd van het project 'Impuls Verbeteren waterkwaliteit' t/m 2021, de niet bestede gelden beschikbaar te houden t/m 2021. Verder wordt voorgesteld om bij een overschot aan het eind van het jaar, dit toe te voegen aan de reserve projecten en bij een tekort dit te onttrekken uit deze reserve.

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten +/- € 2.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	3.915		3.763	-152
Baten	1.213		1.213	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.702		2.550	-152

3.3 Zorgen voor een robuust bodem- en grondwatersysteem

3.3 Zorgen voor een robuust bodem- en grondwatersysteem

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

Geen verandering.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Voor het meerjarendoel 'Zorgen voor voldoende grond- en drinkwater' geldt dat er extra capaciteit nodig is. In februari is in PS de Lange termijnstrategie drinkwater vastgesteld waarin is vastgelegd dat de vraag naar drinkwater tot 2040 toeneemt onder meer door bevolkingsgroei. Daarvoor moeten nieuwe winningen worden opgestart en dat vraagt ook extra capaciteit van de provincie.

Het uitwerkingsprogramma vormgeven en uitvoeren om de lange termijn strategie drinkwater te realiseren en daarmee te voldoen aan de toenemende vraag van drinkwater.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Er is extra capaciteit nodig voor de meerjarendoelen 'Benutten energie uit de ondergrond' en 'Zorgen voor voldoende grond- en drinkwater'.

Voor het meerjarendoel 'Benutten energie uit de ondergrond' geldt dat er vanuit gebiedsprocessen steeds meer vraag is om in het kader van de energietransitie mee te denken met optimaal en veilig benutten van energie uit de bodem, water en ondergrond. Ook hebben we hierin een wettelijke adviesrol op grond van de Mijnbouwwet en vergunningverlenende rol op grond van de Waterwet. Deze taken en rollen kunnen we nu niet naar behoren uitvoeren omdat we de benodigde uren niet kunnen bemensen.

In februari is in PS de langetermijnstrategie drinkwater vastgesteld waarin is vastgelegd dat de vraag naar drinkwater tot 2040 toeneemt onder meer door bevolkingsgroei. Daarvoor moeten nieuwe winningen worden opgestart en dit vraagt ook extra capaciteit van de provincie voor het meerjarendoel 'Zorgen voor voldoende grond- en drinkwater'.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	4.274		4.274	
Baten	2.697		2.697	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.577		1.577	

3.4 Bijdragen aan gezonde en veilige leefomgeving

3.4 Bijdragen aan gezonde en veilige leefomgeving

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

De voortgang voor dit beleidsdoel is op oranje gezet vanwege knelpunten bij onderstaande meerjarendoelen:

3.4.1 Realiseren impulsen gezonde leefomgeving

De middelen en kwaliteit staan onder druk door een mismatch tussen middelen / capaciteit en de bestaande ambities en verwachtingen. Hier dienen keuzes gemaakt te worden.

3.4.7. Opdrachtgeven VTH aan uitvoeringsdiensten

De middelen staan onder druk door extra taken/lasten van de RUD. Het betreft extra taken voor Vijfheerenlanden waarvoor een voorstel is ingediend bij de voorjaarsnota. Daarnaast is er sprake van extra lasten (160.000) i.v.m. asbesttaken en doorontwikkeling RUD. Er is echter geen financiële ruimte voor voorstellen bij de voorjaarsnota (uitgezonderd voorstellen Vijfheerenlanden) om dit op te vangen. Er zal moeten worden geprioriteerd en/of bij de najaarsrapportage zal bekeken moeten worden of er sprake is van meevallers elders binnen programma 3 om dit op te vangen.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Zie toelichting bij 'Wat verandert er aan doelen en / of effecten ?'.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Zie bijstelling/claim 'Vijfheerenland - ophoging budget RUD'.

Er is sprake van extra lasten (160.000) i.v.m. asbesttaken en doorontwikkeling RUD. Hiervoor moet nog dekking voor worden gevonden. Zie ook toelichting bij 'Wat verandert er aan doelen en / of effecten ?'.

Bijstellingen

Indexering partnerinstellingen (lasten € 7.000)

Conform motie 20 bij de Kadernota 2017 "Indexering subsidie partnerinstelling" is de indexering berekend voor onze huidige partnerinstellingen. Door deze indexering stijgen de subsidie uitgaven binnen programma Bodem, water en milieu met € 7.000. Dit bedrag komt ten laste van de stelpost Loon- en prijscompensatie

Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2015-2019 (lasten € 443.000, baten € 243.000, reserve € 200.000)

In de vergadering van Provinciale Staten van Utrecht van 5 november 2018 is het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2015-2019 vastgesteld op voorwaarde dat de in het programma vermelde Rijksmiddelen beschikbaar worden gesteld. Door PS is tevens vastgesteld dat de Rijksmiddelen worden aangevuld met resterende middelen uit de Reserve PUEV en dat daarmee de kosten voor het jaarprogramma 2019 zijn gedekt. Tot slot is vastgesteld dat als het programma verlengd wordt tot en met 2020 de Reserve PUEV in stand moet blijven tot en met 2021.

Het Rijk heeft via een circulaire € 243.025 voor 2019 beschikbaar gesteld aan de provincie Utrecht. In de Reserve zit per 1 januari een bedrag van € 279.000. Voor de afwikkeling van de besteding dient de Reserve PUEV in stand te blijven tot en met 2020.

In de provinciale begroting 2019 is nog geen budget opgenomen voor het PUEV. In de Voorjaarsnota 2019 wordt dit gerepareerd en zal er totaal voor € 443.000 aan lasten worden begroot waarvan € 243.000 wordt gedekt uit de rijksbijdrage en € 200.000 uit de reserve.

Naar verwachting zal in mei 2019 bekend worden of het PUEV met een jaar wordt verlengd tot en met 2020. Rijk, provincies en gemeenten zijn er in het Bestuurlijk Omgevingsberaad van 6 maart 2019 nog niet uitgekomen hoe de structurele financiering van externe veiligheidstaken er uit zal zien. De verwachting is daarom dat de Impuls Omgevingsveiligheid met nog een jaar wordt verlengd en dat de Rijksbijdrage voor 2020 ook € 243.025 zal zijn.

Duurzaamheid: verschuiving van Programma 3 naar Programma 4 (lasten -/- € 395.000)

Het budget Duurzaamheid van € 395.000 wordt omgedoopt naar Circulaire economie en verschoven van programma 3 naar programma 4.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- 9.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten -/- 1.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	11.373		11.418	45
Baten	115		358	243
Saldo beleidsdoel excl. reserves	11.258		11.060	-198

4. Economie en energie

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	19.115		20.482	1.367
Baten	63		63	
Saldo van het programma	19.052		20.419	1.367
Mutaties in de reserves	-134		856	990
Beslag op de algemene middelen	19.186		19.563	377

Beleidsdoelen

4.1 Verbeteren kwaliteit werklocaties

4.1 Verbeteren kwaliteit werklocaties

Voortgang

Bijstellingen

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten +/- € 2.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten +/- € 16.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.222		1.204	-18
Baten	36		36	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.186		1.168	-18

4.2 Versterken aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

4.2 Versterken aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	471		471	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	471		471	

4.3 Vergroten innovatiekracht

4.3 Vergroten innovatiekracht

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	6.522		6.522	
Baten	27		27	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	6.495		6.495	

4.4 Stimuleren internationalisering

4.4 Stimuleren internationalisering

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.099		1.099	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.099		1.099	

4.5 Stimuleren recreatieve voorzieningen

4.5 Stimuleren recreatieve voorzieningen

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	4.380		4.380	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	4.380		4.380	

4.6 Accommoderen recreatie om de stad

4.6 Accommoderen recreatie om de stad

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.930		1.930	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.930		1.930	

4.7 Uitvoeren transitie recreatieschappen

4.7 Uitvoeren transitie recreatieschappen

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
-------------	----------------------	------------	----------	---------------

Saldo beleidsdoel excl. reserves

4.8 Stimuleren (internationaal) toerisme

4.8 Stimuleren (internationaal) toerisme

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
-------------	----------------------	------------	----------	---------------

Lasten 1.991 1.991

Saldo beleidsdoel excl. reserves 1.991 1.991

4.9 Bevorderen energiebesparing gebouwde omgeving

4.9 Bevorderen energiebesparing gebouwde omgeving

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

In 2018 is al gerapporteerd dat de doelstelling van 5% energiebesparing op jaarbasis te ambitieus is en te hoog over geformuleerd. Een nieuwe energie agenda wordt in overleg met de nieuwe PS opgesteld. De doelstelling van 65,5 MW windenergie in de provincie in 2020 wordt niet gerealiseerd. Wel is er voortgang bij het project Goyerbrug in Houten en wordt een start gemaakt met de ontwikkeling van een zon- en windpark bij Utrecht (Rijnsburg). De planning van nieuwe zonnepanelen loopt vertraging op door beschikbaarheid van het energienetwerk en veel belemmerende wet- en regelgeving. In Utrecht en Nieuwegein wordt goede voortgang geboekt met het onderzoek naar de mogelijkheden van aardwarmte voor duurzame warmte. De verduurzaming van de gebouwde omgeving gaat minder snel dan gehoopt. Er zijn vooral nog pilotprojecten, die moeilijk schaalbaar blijken. Er worden goede stappen gezet in de financiering van verduurzaming van woningen.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Vanuit het klimaatakkoord ligt de opdracht bij 3 Utrechtse regio's om een regionale energiestrategie te maken. Vanuit de provincie dragen we bij aan deze strategieën. Ook is er een sterke behoefte aan het delen van kennis tussen de Utrechtse Energie Transitie partijen. Daarvoor is een platform opgezet www.energiwerkplaatsutrecht.nl. Deze activiteiten hebben beslag gedaan op de bezetting en middelen van het programma, waardoor andere activiteiten zijn vertraagd. Capaciteit blijft punt van aandacht. Nieuw te werven capaciteit (conform kadernota), is hard nodig om een bijdrage aan de versnelling van de energietransitie te kunnen leveren.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Door de inhuur en inzet van personeel en budget op de Regionale Energiestrategieën (RES) en de Energiewerkplaats is een herbestemming van middelen noodzakelijk. In de Najaarsnota wordt hiervoor een voorstel gedaan.

Vooralsnog wordt conform het besluit in de Kadernota's van 2016 en 2017, de laatste € 1 mln. in het weerstandsvermogen gestort.

Bijstellingen

Energie agenda (lasten € 290.000)

In de jaren 2016-2018 zijn jaarlijks de restanten van de beschikbare middelen voor de uitvoering van de Energie Agenda in de reserve Projecten gestort. In 2019, het laatste uitvoeringsjaar van de Agenda, wordt naar verwachting het gehele restant budget aangewend door het saldo uit de reserve projecten te onttrekken en in programma 4 op te nemen.

De restanten van 2017 en 2018 van het budget "Energie Agenda", die in de reserve projecten zijn gestort (in totaal € 1.330.000), worden in 2019 onttrokken en ingezet voor verschillende beleidsdoelen, die betrekking hebben op de agenda, namelijk op:

- beleidsdoel 4.9 : € 630.000
- beleidsdoel 4.11: € 400.000
- beleidsdoel 4.12: € 300.000

Op beleidsdoel 4.9 is echter ook sprake van een storting van € 340.000 in de reserve weerstandsvermogen vanwege onderstaande bijstelling waardoor het saldo van lasten bijstellingen uitkomt op € 290.000 (€ 630.000 -€ 340.000).

Energie agenda waarborg VvE Hamershof

De Vereniging van Eigenaren 'de Hamershof' in Leusden wil 97 appartementen naar Nul-op-de-Meter (NOM) renoveren, mits de woonlasten hierdoor niet toenemen. De totale renovatielasten bedragen € 7,4 mln., de BNG verstrekt hiervoor een lening van € 3,5 mln. op voorwaarde dat de provincie en de gemeente Leusden voor ieder 50% garant staan. Ter dekking van het daardoor ontstane risico van maximaal € 1,70 mln. wordt daarom 20% van het risico (€ 340.000) uit het budget Energieagenda gereserveerd in de Reserve Weerstandsvermogen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	900		1.190	290
Saldo beleidsdoel excl. reserves	900		1.190	290

4.10 Toepassen windenergie met draagvlak

4.10 Toepassen windenergie met draagvlak

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

De ontwikkeling van windenergie in Utrecht gaat te langzaam, waardoor de opdracht die de provincie heeft vanuit het energieakkoord niet gerealiseerd kan worden.

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Bijsturing van de vertraging vraagt om een andere aanpak en opdracht, een wijzigingsvoorstel is in ontwikkeling

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	100		100	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	100		100	

4.11 Onderzoeken ontwikkelruimte geothermie en zonnevelden

4.11 Onderzoeken ontwikkelruimte geothermie en zonnevelden

Voortgang

Wat verandert er aan het doel en/of de effecten?

Wat verandert in de uitvoering (hoe sturen we bij: wat gaan we dit jaar meer, minder of anders doen)?

Er zijn m.b.t. zonne-energie veel belemmeringen in de huidige regelgeving, waardoor er veel afstemming nodig is om tot concrete voorstellen te komen.

Welke financiële gevolgen heeft de verandering?

Bijstellingen

Energie agenda (lasten € 400.000)

De restanten 2017 en 2018 van het budget Energie Agenda die destijds in de reserve projecten zijn gestort, in totaal € 1.330.000, worden in 2019 geheel onttrokken en op programma 4 uitgetrokken, verdeeld over de verschillende beleidsdoelen die betrekking hebben op de Agenda. Op dit beleidsdoel € 400.000.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	100		500	400
Saldo beleidsdoel excl. reserves	100		500	400

4.12 Versterken financiering energieprojecten

4.12 Versterken financiering energieprojecten

Voortgang

Bijstellingen

Energie agenda (lasten € 300.000)

De restanten 2017 en 2018 van het budget Energie Agenda die destijds in de reserve projecten zijn gestort, in totaal € 1.330.000, worden in 2019 geheel onttrokken en op programma 4 uitgetrokken, verdeeld over de verschillende beleidsdoelen die betrekking hebben op de Agenda. Op dit beleidsdoel € 300.000.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	400		700	300
Saldo beleidsdoel excl. reserves	400		700	300

4.13 Realiseren transitie circulaire economie

4.13 Realiseren transitie circulaire economie

Voortgang

Bijstellingen

Circulaire economie (lasten € 395.000)

Het programma Circulaire Economie (CE) is oorspronkelijk ingedeeld bij programma 3, als onderdeel van Duurzaamheid. Echter, programma 3 heeft betrekking op Bodem, water en milieu en hoewel CE zeker raakvlakken heeft met duurzaamheid, is het onderwerp veel breder dan dat. CE richt zich op een efficiëntere omgang met grondstoffen, materialen, producten en afval en dan met name op de herbruikbaarheid van grondstoffen door het sluiten van kringlopen van producent tot consument en weer terug; dus vooral op de transitie in economische processen van een lineaire naar een circulaire economie. Daarmee sluit het onderwerp meer aan bij programma 4, Economie en energie en wordt het beschikbare budget overgeheveld.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten			395	395
Saldo beleidsdoel excl. reserves			395	395

5a. Bereikbaarheid (excl. OV)

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	93.661		95.303	1.642
Baten	4.664		4.664	
Saldo van het programma	88.997		90.639	1.642
Mutaties in de reserves	32.559		34.549	1.990
Beslag op de algemene middelen	56.438		56.090	-348

Investerings

In bijlage 1 wordt de voortgang c.q. actualisatie aangegeven van de investeringen opgenomen in programma 5a van de begroting 2019.

Op de bijstelling in het kasritme wordt onder de investeringsstaat een toelichting gegeven.

Voortgang grote of complexe projecten conform nota Investeren

Conform het kader in de Nota Investeren volgt hierna een viertal voortgangsrapportages van de lopende grote en/of complexe projecten. Het gaat om de volgende projecten:

- N198 A12 BRAVO
- N226 Maarsbergen
- N233 Rijnbrug
- N233 Rondweg Oost Veenendaal

N198 A12 BRAVO 3: Zuidelijke Randweg Woerden

Doelstelling

A12 BRAVO 3 betreft de realisatie en beleggen van het beheer en onderhoud van de Zuidelijke randweg Woerden: een regionale tweestrooksweg direct ten noorden van de A12, tussen de aansluiting Nieuwerbrug/Waarder en het bedrijventerrein Middelland in Woerden.

Kenmerken

Besluit PS	16 september 2003, 2003WVV000783i
Projectfase	Realisatie
Startjaar	2014
Verwacht jaar afronding	2019

Voortgang

De Zuidelijke Randweg Woerden is in 2018 opgeleverd en opengesteld voor verkeer. In het voorjaar van 2019 worden er nog bomen en bosplantsoen geplant.

Financiën

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
€ 42,96	€ 42,82	€ -0,15	€ - 0,06	€ 42,69	€ 0,29

Bedragen x € 1,0 mln.

Toelichting op financiën

Het project BRAVO 3 kent een totaal krediet (bruto) van € 42,96 mln. Bijdragen van derden bedraagt € 20,1 mln. Naar verwachting wordt het project binnen het krediet gerealiseerd met een klein positief eindresultaat.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
Geen risico's, het project is bijna gereed.	

Spooronderdoorgang N226 Maarsbergen

Doelstelling

Het doel van het project is de huidige en te verwachten knelpunten op het gebied van veiligheid, doorstroming en leefbaarheid voor zowel het wegverkeer als het spoorverkeer op te lossen door het realiseren van twee spooronderdoorgangen, één voor gemotoriseerd verkeer en één voor niet-gemotoriseerd verkeer, ter hoogte van km 56,6 van de spoorweg Utrecht-Arnhem (geocode 035).

Kenmerken

Besluit PS	13-03-2017, besluitnummer PS2017MME02
Projectfase	Voorbereiding
Startjaar	Uitvoering start in 2021
Verwacht jaar afronding	2025

Voortgang

In december 2005 hebben de provincie Utrecht en het voormalige ministerie van VenW in een MIT-overeenkomst afspraken vastgelegd om te komen tot een drietal ongelijkvloerse spoor kruisingen waaronder de spoor kruising Maarsbergen. In maart 2015 hebben GS besloten een alternatief plan verder uit te werken. Bij het praktisch uitwerken daarvan bleek dat plan grote problemen in de bouwfasering op te leveren, waarna verdere alternatieven zijn onderzocht. Op 13 maart 2017 heeft PS het besluit genomen één van die varianten uit te werken. In december 2018 heeft PS de scope nader vastgesteld en het budget vastgesteld.

In de zomer van 2019 wordt gestart met het opstellen van het Provinciaal Inpassingsplan, dat volgens planning eind 2020 door PS wordt vastgesteld. Aansluitend worden onder projectleiding van de provincie kabels en leidingen verlegd, waarna de projectleiding overgaat naar ProRail die verantwoordelijk is voor (het voorbereiden van) de aanbesteding en voor de realisatie. Voor deze realisatiefase is nu (2019) een realisatieovereenkomst in voorbereiding.

Financiën

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
€ 51,6	€ 2,87	€ 0,8	€ 0,26	€ 51,6	€ 0

Bijdragen x € 1,0 mln.

Toelichting op financiën

Het krediet (bruto) van € 51,6 mln. voor project N266 Spoortunnel Maarsbergen is in december 2018 goedgekeurd. De totale projectomvang is € 48,9 mln., hier komt nog een budget € 0,9 mln. verwachte extra indexatie en een budget van € 1,8 mln. voor kosten inhuur PU zodat het totaal op € 51,6 mln. komt. Hiervan draagt de provincie Utrecht € 20,7 mln..

Op dit moment wordt met ProRail en de gemeente Utrechtse Heuvelrug gewerkt aan de realisatieovereenkomst. Hierin wordt ook geregeld hoe er over de totale projectfinanciën wordt gerapporteerd. De gerealiseerde kosten van ProRail zijn nog niet beschikbaar, zodat deze rapportage alleen de kosten van de Provincie Utrecht betreft.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
Niet alle noodzakelijke gronden zijn beschikbaar op het moment dat het project wil starten met de aanbestedingsprocedure.	<ul style="list-style-type: none"> Doorgaan met minnelijke verwerving; Nu starten met wettelijke onteigening volgens planning; Capaciteit borgen en voortgang (actief monitoren. Eén partij verantwoordelijk maken); Plan van Aanpak grondverwerving opstellen Grondverwerver betrokken houden bij het project
Politiek ontwikkelt een andere mening over de gekozen voorkeursvariant	<ul style="list-style-type: none"> Beslismomenten (+voorbereidingstraject) opnemen in de planning Participatieplan uitvoeren

Risico	Beheermaatregel
	<ul style="list-style-type: none"> PS en raad goed up-to-date en aangehaakt houden bij de uit te voeren plannen
Stuurgroep en PS krijgen ongevraagd advies van het Q-team	Monitoren Q-team en tijdig bijsturen

Bovenstaande top 3 risico's zijn nu in bewerking. Bij aanvang opstellen PIP is risicodossier actueel.

N233 Rijnbrug incl. fietstunnel Achterberg

Doelstelling

De provincie wil de Rijnbrug tussen Rhenen en Kesteren vóór 2025 voorzien van een nieuw bovendeck met 2 x 2 rijstroken en een fietspad van 3 meter breed aan beide zijden. Op dit moment heeft de brug één rijstrook in elke richting. Ook is het plan om de aansluiting van de provinciale weg N233 aan weerszijden van de brug aan te pakken, zodat het verkeer beter de brug op en af kan rijden.

Voor de kruising Achterberg is een basisvariant als oplossing met een gelijkvloerse fietsoversteek. Deze basisoplossing wordt gezien als een veilige fietsoversteek. Er is tussen provincie Utrecht en gemeente Rhenen in samenspraak met de werkgroep 'Wij Willen Veilig Oversteken' (WWVO) een keuze gemaakt voor de uitwerking van een ongelijkvloerse fietsoversteek op deze kruising.

Kenmerken

Besluit PS	10-12-2018, 81DCB1FE
Projectfase	Vorbereiding
Startjaar	2018
Verwacht jaar afronding	2025

Voortgang

In 2019 vinden er onderzoeken plaats en de voorbereiding van een Nota Reikwijdte en Detailniveau voor een PLANMER i.v.m. stikstofdepositie op het natura2000 gebied. Ook wordt het Provinciaal Inpassingsplan voorbereidt.

Financiën

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
€ 95,56	€ 2,4	€ 0,5	€ 0	€ 95,56	€ 0

Bedragen x € 1,0 mln.

Toelichting op financiën

Het project Rijnbrug kent een totaal krediet (bruto) van € 95,56 mln. Bijdragen van derden bedraagt € 51,75 mln. De raming van deze fietstunnel bedraagt € 10 mln. excl. BTW. Aan de gemeente Rhenen is het verzoek gedaan 70% van de investeringskosten bij te dragen. Mocht er negatief worden besloten door de gemeente Rhenen dan zal worden teruggevallen naar de basisvariant van de gelijkvloerse fietsoversteek.

Het project bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase. Met de huidige verwachtingen voldoet het beschikbare krediet.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
PLANMER kan voor vertraging zorgen door discussie en proceduretijd.	NRD en PlanMER secuur opstellen en in procedure brengen.
Budget onvoldoende door marktwerking en onzekerheidstoelagen bij inschrijving	Budget herijken en uitvoeringsrisico's in beeld brengen zodat ze goed te beheersen zijn en de markt goed weet waar ze op in schrijven.
Omgeving in de weerstand wat zorgt voor bezwaarprocedures.	Goede communicatie en goede kwaliteit van onderzoeken en het proces van procedures.

Aanpassing N233 Rondweg-oost te Veenendaal

Doelstelling

Het betreft de realisatie van de wegverbreding N233 naar 2x2, tussen Wageningse laan en A12, met ongelijkvloerse kruising bij de Prins Clauslaan / Van Essenlaan en aanpassing van de kruispunten van de N233 met Wageningse laan en De Smalle Zijde. Vanaf de Grift tot aan de A12 wordt een snelheidsregime ingesteld van 70 km/u.

Met de uitvoering van dit project wordt een substantiële bijdrage geleverd aan de afname van het totaal aantal voertuigverliesuren op de N233. Hierdoor vermindert het oponthoud gedurende de dag en vooral gedurende de spitsperiodes op werkdagen. Tevens verbetert de voorspelbaarheid van de reistijd en de bereikbaarheid van belangrijke woon-, werk- en winkellocaties

Kenmerken

Besluit PS	18 februari 2019
Projectfase	Vorbereiding
Startjaar	2019
Verwacht jaar afronding	2027

Voortgang

De gemeenteraad van Veenendaal heeft op 24 januari 2019 geadviseerd om over te gaan tot verbreding van de N233 inclusief een ongelijkvloerse kruising ter hoogte van de Prins Clauslaan/Van Essenlaan en hiervoor een bijdrage beschikbaar gesteld. Provinciale Staten hebben op 18 februari 2019 eveneens daarmee ingestemd. Dit is bekrachtigd met de ondertekening van de bestuursovereenkomst d.d. 10 april 2019 tussen de provincie Utrecht en de gemeente Veenendaal.

Zoals nu is voorzien duurt de voorbereiding van het project tot 2024. De realisatie duurt tot 2027.

Financiën

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
€ 59,0	-	€ 0,5	€ 0,	€ 59,0	€ 0

Bedragen x 1,0 mln.

Toelichting op financiën

Het project kent een totaal krediet (bruto) van € 59,0 mln. Bijdrage van de gemeente Veenendaal is groot € 8,75 mln.

Het project bevindt zich momenteel in de voorbereidingsfase. Met de huidige verwachtingen voldoet het beschikbare krediet.

Beleidsdoelen

5.2 Provinciale wegen

5.2 Provinciale wegen

Voortgang

Bijstellingen

Meerjarenonderhoudsplan Mobiliteit (lasten € 1,99 mln.)

Op 6 november 2017 heeft u de 'Nota investeren, waarderen en exploiteren' vastgesteld. De Nota Kapitaalgoederen Mobiliteit 2018 is daarvan een uitwerking. De Nota Kapitaalgoederen geeft inzicht in de structurele budgetbehoefte voor instandhouding van de provinciale infrastructuur en het tramsysteem. De budgetbehoefte is overgenomen in de begroting 2019.

Voor de invulling van de budgetbehoefte is het Meerjarenonderhoudsplan Mobiliteit (MOP) 2019-2022 en het Beheerplan Tramsysteem 2019 opgesteld. U bent hierover op 28 januari 2019 geïnformeerd (2019BEM25). Samen geven deze uitwerking aan de beheeropgave. In het Mobiliteitsprogramma en de Begroting 2019 is voor het Beheer en Onderhoud provinciale- wegen en vaarwegen € 18,40 mln. opgenomen. De uitgaven voor het onderhoud varieert echter per jaar naar gelang van het noodzakelijke onderhoud. Deze fluctuaties zijn opgenomen in het MOP. Het verschil tussen de Begroting 2019 en het MOP wordt verrekend via bestemmingsreserves. Het Beheer en Onderhoud voor 2019 bestaat uit € 20,39 mln., het verschil met de Begroting 2019 ad € 1,99 mln. (€ 20,39 mln. - € 18,4 mln.) wordt onttrokken aan de reserve Beheer en Onderhoud.

Beheerbegroting steunpunten (lasten -/- € 18.000)

De beheerbegroting van de steunpunten De Meern en Huis ter Heide is geactualiseerd. De verlaging met € 18.000 is in samenhang met het hoofdstuk Overhead neutraal verwerkt.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- € 324.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Investeringskrediet N212 Trajectaanpak (lasten € 903.000)

Het krediet voor het project N212 Trajectaanpak is vanwege een noodzakelijke ontwerpwijziging te laag. Deze ontwerpwijziging heeft te maken met een onjuist funderingsadvies (werken/voorbelden met verticale drainage in kernzone van een waterkering).

Verzocht wordt om in te stemmen met een verhoging van het krediet van € 903.000, waarbij het totale toegekende budget na deze wijziging € 3,903 mln. bedraagt. Het effect voor de kapitaallasten van deze wijziging is € 30.100,- per jaar en past binnen de beschikbare stelpost Kapitaallasten Wegen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	47.992		49.640	1.648
Baten	1.358		1.358	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	46.634		48.282	1.648

5.3 Goederenvervoer

5.3 Goederenvervoer

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	653		653	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	653		653	

5.4 Verkeersveiligheid

5.4 Verkeersveiligheid

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	3.854		3.854	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	3.854		3.854	

5.5 Fiets

5.5 Fiets

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	10.967		10.967	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	10.967		10.967	

5.6 Kwaliteit van de leefomgeving

5.6 Kwaliteit van de leefomgeving

Voortgang

Bijstellingen

Provinciale Commissie Leefomgeving (PCL)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	2.253		2.247	-6
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.253		2.247	-6

5.7 Smart Mobility

5.7 Smart Mobility

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	6.674		6.674	
Baten	3.306		3.306	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	3.368		3.368	

5.8 Knooppunten

5.8 Knooppunten

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	7.468		7.468	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	7.468		7.468	

5.9 Bereikbaarheid algemeen

5.9 Bereikbaarheid algemeen

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	13.800		13.800	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	13.800		13.800	

5b. Bereikbaarheid Openbaar Vervoer

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	171.020		164.780	-6.240
Baten	116.593		116.593	
Saldo van het programma	54.427		48.187	-6.240
Mutaties in de reserves	12.875		6.635	-6.240
Beslag op de algemene middelen	41.552		41.552	

Investerings

In bijlage 2 wordt de voortgang c.q. actualisatie aangegeven van de investeringen opgenomen in programma 5b van de begroting 2019.

Op de bijstelling in het kasritme wordt onder de investeringsstaat een toelichting gegeven.

Voortgang grote of complexe projecten conform nota Investeren

De Vernieuwde Regionale Tramlijn Regio Utrecht (VRT)

Doelstelling

Het project VRT omvat de aanpassing van de bestaande SUNIJ-lijn en aanschaf van nieuw materieel en moet in 2020 gerealiseerd zijn. Na de vernieuwing wordt de SUNIJ- en UHL lijn ook exploitatief gekoppeld (de z.g. Vervoerkundige Koppeling) waardoor reizigers vanuit Nieuwegein/IJsselstein via het centrum van Utrecht naar de Uithof kunnen en vice versa.

Het project is opgebouwd uit vijf deelprojecten: Materieel, VK-sporen, Tracé X, Nieuwegein City en Ombouw SUNIJ.

Kenmerken

Besluit PS	25 oktober 2016 (819A9D79)
Projectfase	Aanbestedingsfase
Startjaar	2016
Verwacht jaar afronding	2021

Voortgang

Het deelproject VK sporen is gerealiseerd en de sporen zijn aan Trambeheer en Onderhoud (TBO) opgeleverd.

Het nieuwe tram materieel (tweeëntwintig 41 meter trams) zijn in productie bij CAF, de productie heeft een vertraging opgelopen. Eerste tramstellen worden april 2019 geleverd.

De Europese aanbesteding voor de aanpassing van de bestaande SUNIJ-lijn verloopt conform planning. Gunning staat gepland voor april 2019.

De halte Nieuwegein City en omgeving (Stadscentrum) vormt een speciaal aandachtspunt binnen het project.

Voor dit gebied is in samenwerking met de gemeente Nieuwegein een integraal proces gestart ter verbetering van het OV-Knooppunt, de langzaam verkeer routes en de algehele kwaliteit van het gebied.

Financiën

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
165,5 mln.	39,0 mln.	21,0 mln.	0,4 mln.	165,5 mln.	-

Bruto krediet is incl. VRT extra krediet en krediet OV-knooppunt Nieuwegein City

Toelichting op financiën

n.v.t.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
Er wordt geen indienstellingsvergunning afgegeven in relatie tot de Wet lokaal spoor.	1) Borgen dat er aangetoond kan worden dat het een veilige baan is. Constante focus op informatie- en veiligheidsdossier. 2) In voldoende mate betrekken van de stakeholders t.b.v. de indienstelling OV-AM.
Tracé X niet geschikt voor het rijden met 75m materieel met passagiers	1) Z.s.m. testen van 75m materieel op tracé (september 2019) 2) PL gaat plan opstellen voor safety case voorafgaand aan maart 2019 3) Loskoppelen als apart deelproject
Levering beveiliging door opdrachtgever (beveiliging door Bombardier) te laat / niet helder omschreven	1) Demarcatie (verdeling van werkzaamheden) wordt nu opgesteld zodat dit met een nvl gedeeld kan gaan worden met de inschrijver 2) Risico lijkt kleiner als Bombardier 2019 nog de safety case (SC) voor de producten levert die nu op de UHL worden gebruikt Dan kunnen die makkelijker in VRT worden toegepast. 3) Analyse voor in stand houden van huidige beveiliging

Busstalling Westraven

Doelstelling

Oplevering van de nieuwe busstalling halverwege 2020, waardoor de busstalling aan de Europalaan vanaf zomer 2020 leeg is.

De huidige busstalling aan de Europalaan huurt Qbuzz van de gemeente Utrecht. De gemeente Utrecht wil op korte termijn de Merwedekanaalzone gaan ontwikkelen, de gemeente heeft daarom de huur per december 2019 opgezegd. Gezamenlijk heeft de provincie Utrecht met Qbuzz en met de gemeente Utrecht is een nieuwe locatie gezocht en gevonden op de Griffioenlaan. Op basis van deze locatie is door GS besloten tot het realiseren van een nieuwe busstalling aan de Griffioenlaan door het:

- in eigen beheer realiseren van een busstalling in Westraven
- de aanschaf van grond (lijkt bijna op orde) en de ontwikkeling en realisatie van de busstalling.

Kenmerken

Besluit PS	25-09-2017 (81B9ADAC)
Projectfase	Aanbestedingsfase
Startjaar	2017
Verwacht jaar afronding	2020

Voortgang

De aanbestedingsfase verloopt conform planning.

De levering van de grond is uitgesteld naar begin april, maar heeft geen impact op de totale planning.

De werkzaamheden van Stedin aangaande de 10 mVA aansluiting liggen op schema.

Financien

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
29,8	1,5	19,0	5,9	29,8	-

Toelichting op financiën

Wat is het beeld op financiën

Het project bevindt zich momenteel in de aanbestedingsfase. Afhankelijk van de aanbiedingen van inschrijvers. Met de huidige verwachtingen voldoet het beschikbare krediet.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
Bouwwerkzaamheden ON en bouw- en operationele werkzaamheden Qbuzz leveren praktische bezwaren	Coördinator aanstellen binnen team (Gepland) Scope-split taken & verantwoordelijkheden met EOv en TBO aanscherpen (In behandeling) Raakvlak opnemen in contract
Bezwaar op voorlopige gunning	Beoordelingsprotocol opstellen i.s.m. juristen en hierbij nagaan hoe risico beperkt kan worden (In behandeling). Pas starten na definitieve gunning om gevolgschade beperkt te houden. Wel reeds afspraken e.d. met ON plannen om geen onnodige tijd verloren te laten gaan
Geen (geldige) inschrijvers	Waar mogelijk markt tegemoet komen in Nvl.

Nieuwe Tramremise (NTR)

Doelstelling

Het uitvoeren en overdragen een nieuwe werkende Tram Remise op het remiseterrein in Nieuwegein, die:

- Bijdraagt aan de doelstellingen en functies zoals beschreven in IPvE 5.0 en is opgenomen in het PPvE 3.0;
- Geaccepteerd en onderhoudbaar is door toekomstige beheerder;
- Geschikt is voor het ter beschikking stellen van het trammaterieel aan de vervoerder voor zowel de SUNIJ-lijn als de Uithoflijn, zodat deze de trams kan exploiteren;
- Toekomstige uitbreiding van onderhoudscapaciteit en ten dele stallingscapaciteit mogelijk maakt ten behoeve van de uitbreiding van het netwerk.

Kenmerken

Besluit PS	2 oktober 2013 815B8BCF
Projectfase	Uitvoeringsfase
Startjaar	2014
Verwacht jaar afronding	2020

Voortgang

In 2019 zijn de werkzaamheden voor de nieuwe tramremise gestaag gevorderd. De realisatie verloopt conform planning en realisatie blijft binnen het gestelde ITR budget. De werkzaamheden NTR (afsluiten bestaande remise / ingebruikname NTR) vormen geen belemmering voor het gestarte proefbedrijf en geplande exploitatie van de Uithoflijn na zomer 2019.

Financien

Totaal Krediet (bruto)	Gerealiseerd t/m 2018	Budget 2019	Realisatie 2019	Prognose eindstand	Resultaat
62,0	37,5	14,5	2,8	62,0	-

Bruto krediet incl. 10,0 mln. besluit Extra krediet Uithoflijn

Toelichting op financiën

N.v.t.

Risico's

Risico	Beheermaatregel
Wijzigingen tijdens engineering/ uitvoeringsfase t.b.v. systeemintegratie en herstel ontwerpfouten.	Inzicht in mate van conformiteit van gecontracteerde scope en PPvE. Procesafspraken gemaakt in stuurgroep over nieuwe wensen V&V van het PPvE. Meerkosten betalen uit besparingen aanbesteding. Aanstellen ontwerpleider. Houdt de issuelijst bij. Delen van de scope ná oplevering inbouwen om vertraging te voorkomen (o.a. spuitcabine).

Risico	Beheermaatregel
Benodigde onderhoudsfaciliteit t.b.v. UHL (deel)exploitatie, proefbedrijf en/of SUNIJ-lijn is niet beschikbaar.	<p>Versnellingsmaatregelen nemen (o.a. werken in ploegendienst, vervroegd ingebruikname sporen 1,2 & 3)</p> <p>Langer openhouden huidige remise - plan opstellen voor tijdelijke maatregelen.</p> <p>Extra benodigd budget als risicoreservering opgenomen door AM, valt niet onder NTR. Afspraak van stuurgroep.</p> <p>Geld klasse is 0.</p> <p>5. wijziging tijdelijk installeren KWD in huidige remise.</p>
Reeds opgelopen vertraging NTR heeft gevolgen voor (deel)exploitatie UHL en/of exploitatie SUNIJ-lijn.	<p>Beheersing op projectniveau: ingebruikname NTR versnellen door</p> <p>workarounds (spoor 1 & 2 eerder, omklap in 1x, géén proefbedrijf).</p> <p>Beheersing bij AM: werken in ploegendiensten, tijdelijke onderhoudsvoorzieningen treffen (mogelijke aanbouw), invoeren strak onderhoudsregime.</p> <p>Kuilwielendraaibank tijdelijk plaatsen in oude remise.</p>

Beleidsdoelen

5b.1 Openbaar vervoer

51.1 Openbaar vervoer

Voortgang

Bijstellingen

Meerjarenonderhoudsplan (lasten -/- € 6,24 mln.)

Op 6 november 2017 heeft u de 'Nota investeren, waarderen en exploiteren' vastgesteld. De Nota Kapitaalgoederen Mobiliteit 2018 is daarvan een uitwerking. De Nota Kapitaalgoederen geeft inzicht in de structurele budgetbehoefte voor instandhouding van de provinciale infrastructuur en het tramsysteem. De budgetbehoefte is overgenomen in de begroting 2019.

Voor de invulling van de budgetbehoefte is het Meerjarenonderhoudsplan Mobiliteit (MOP) 2019-2022 en het Beheerplan Tramsysteem 2019 opgesteld. U bent hierover op 28 januari 2019 geïnformeerd (2019BEM25). Samen geven deze uitwerking aan de beheeropgave. In het Mobiliteitsprogramma en de Begroting 2019 is voor het Beheerplan Tramsysteem structureel € 17,3 mln. opgenomen. De uitgaven voor het onderhoud variëren per jaar naar gelang van het noodzakelijke onderhoud. Deze fluctuaties zijn opgenomen in het Beheerplan Tramsysteem. Het verschil tussen de Begroting 2019 en het Beheerplan Tramsysteem wordt verrekend via bestemmingsreserves. Het Beheerplan Tramsysteem voor 2019 bestaat uit € 11,06 mln., het verschil met de Begroting 2019 ad € 6,24 mln. (€ 17,3 mln. - € 11,06 mln.) wordt voor het onderdeel Tramsysteem toegevoegd aan de reserve BDU inzake BRU (i.v.m. het Hekwerk).

Het Beheerplan Tramsysteem voor 2019 is lager omdat grote projecten zoals de Uithoflijn nog niet zijn opgenomen voor 2019. Vanaf 2019 worden deze projecten in gebruik genomen en zal het verschil dus kleiner zijn. Mocht de Uithoflijn eerder in exploitatie worden genomen zal het budget voor 2019 worden bijgesteld.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	171.020		164.780	-6.240
Baten	116.593		116.593	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	54.427		48.187	-6.240

6. Cultuur en erfgoed

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	21.065		21.841	776
Baten	1.527		2.293	766
Saldo van het programma	19.538		19.548	10
Mutaties in de reserves	3.468		3.468	
Beslag op de algemene middelen	16.070		16.080	10

Beleidsdoelen

6.1 Versterken cultuur- en erfgoedsector (onderzoeken en ontwikkelen)

6.1 Versterken cultuur- en erfgoedsector (onderzoeken en ontwikkelen)

Voortgang

Bijstellingen

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten -/- 1.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	465		464	-1
Saldo beleidsdoel excl. reserves	465		464	-1

6.2 Zorgdragen voor erfgoed samen met partners (hebben en houden)

6.2 Zorgdragen voor erfgoed samen met partners (hebben en houden)

Voortgang

Bijstellingen

Indexering partnerinstellingen (lasten € 52.000)

Conform motie 20 bij de Kadernota 2017 "Indexering subsidie partnerinstelling" is de indexering berekend voor onze huidige partnerinstellingen. Door deze indexering stijgen de subsidie uitgaven binnen programma Cultuur en erfgoed € 125.000, waarvan voor beleidsdoel 6.2 € 52.000. Dit bedrag komt ten laste van de stelpost Loon- en prijscompensatie.

Verhoging decentralisatie-uitkering Monumentenzorg (lasten en baten € 766.000)

In septembercircularie 2018 is de decentralisatie-uitkering voor monumentenzorg voor 2019 verhoogd met € 766.000 tot een bedrag van € 2.293.000 voor 2019. Deze verhoging van € 766.000 wordt nu opgenomen in de begroting.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten -/- € 16.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	9.800		10.602	802
Baten	1.527		2.293	766
Saldo beleidsdoel excl. reserves	8.273		8.309	36

6.3 Beleefbaar maken van cultuur en erfgoed (promoten en profileren)

6.3 Beleefbaar maken van cultuur en erfgoed (promoten en profileren)

Voortgang

Bijstellingen

Bevrijdingsfestival (lasten € 50.000)

Vanwege oplopende kosten (o.a. beveiliging) en de structureel kwetsbare financiële situatie wordt onze bijdrage aan het Bevrijdingsfestival Utrecht structureel verhoogd met € 50.000 tot € 84.000. Betreft een aanvulling van het budget voor het BFU binnen het programma Cultuur vanuit Onvoorzien. De structurele verhoging van de bijdrage vanaf 2020 is opgenomen in de Kadernota 2020.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten +/- € 148.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	6.620		6.522	-98
Saldo beleidsdoel excl. reserves	6.620		6.522	-98

6.4 Vergroten culturele basisvaardigheden (kennen en kunnen)

6.4 Vergroten culturele basisvaardigheden (kennen en kunnen)

Voortgang

Bijstellingen

Indexering partnerinstellingen (lasten € 73.000)

Conform motie 20 bij de Kadernota 2017 "Indexering subsidie partnerinstelling" is de indexering berekend voor onze huidige partnerinstellingen. Door deze indexering stijgen de subsidie uitgaven binnen programma Cultuur en erfgoed € 125.000, waarvan voor beleidsdoel 6.4 € 73.000. Dit bedrag komt ten laste van de stelpost Loon- en prijscompensatie

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	4.180		4.253	73
Saldo beleidsdoel excl. reserves	4.180		4.253	73

7. Bestuur en middelen

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	12.123		17.939	5.816
Baten	320		2.873	2.553
Saldo van het programma	11.803		15.066	3.263
Mutaties in de reserves			147	147
Beslag op de algemene middelen	11.803		14.919	3.116

Beleidsdoelen

7.1 Versterken positie Provinciale Staten in beleidsprocessen

7.1 Versterken positie Provinciale Staten in beleidsprocessen

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	2.958		2.958	
Baten	34		34	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.924		2.924	

7.2 Bevorderen goed openbaar bestuur (Commissaris van de Koning)

7.2 Bevorderen goed openbaar bestuur (Commissaris van de Koning)

Voortgang

Bijstellingen

Beheerbegroting Paushuize (lasten -/- € 19.000 en baten € 3.000)

De beheerbegroting van de locatie Paushuize is geactualiseerd. De verlaging met € 19.000 en iets hogere opbrengst van € 3.000 is in samenhang met het hoofdstuk Overhead neutraal verwerkt.

Vakantieparken (lasten en baten € 50.000)

De minister van Binnenlandse Zaken (BZK) heeft vorig jaar november de 'actieagenda aanpak vakantieparken 2018-2020' ondertekend. Onderdeel van deze actieagenda is de financiële impuls aanpak vakantieparken van het ministerie van BZK ten behoeve van de provincies. De provincies konden eind vorig jaar een voorstel indienen voor de aanvraag van maximaal € 100.000 (2* € 50.000) voor de jaren 2019 en 2020 onder voorwaarde van € 50.000 cofinanciering. Het voorstel van de provincie Utrecht is goedgekeurd, maar nog niet verwerkt in de begroting van 2019 en 2020.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.605		1.636	31
Baten	216		269	53
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.389		1.367	-22

7.3 Versterken participatie in verbinding met stakeholders en vergroten strategisch vermogen

7.3 Versterken participatie in verbinding met stakeholders en vergroten strategisch vermogen

Voortgang

Bijstellingen

Project Presto (lasten € 147.000)

Voor de uitrol en implementatie van het nieuwe managementsysteem is nog een bedrag van € 147.000 nodig. Het bedrag wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve project Presto.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten € 712.000)

Verlaging budget met € 288.000. Verschuiving naar Overhead. Met de omzetting is ook de opgave om € 1 mln. te bezuinigen op inhuur begroot (conform Kadernota 2019, programma 7). Deze taakstelling was binnen dit beleidsdoel opgenomen.

Werkgeverslasten 2019 (lasten € 14.000)

De hogere werkgeverslasten voor 2019 excl. Cao bedragen € 14.000.

CAO 2019/2020 (lasten € 30.000)

Financiële toerekening cao 2019/2020 aan overhead. Zie ook hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota 2019, stelpost Prijs- looncompensatie.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	2.278		3.181	903
Baten	70		70	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.208		3.111	903

7.4 Versterken regionale uitvoeringskracht

7.4 Versterken regionale uitvoeringskracht

Voortgang

Bijstellingen

Formatieve ondersteuning Montfoort (lasten € 210.000)

Uit het budget onvoorzien is een incidentele financiële bijdrage van maximaal € 210.000 aan Montfoort toegekend voor kwalitatieve en formatieve ondersteuning van de ambtelijke organisatie voor een overbrugbare periode, en de bijdrage enkel aan te wenden voor een informatiemanager en een adviseur AO/IC.

Financieel arrangement Vijfheerenlanden (lasten € 2 mln. + lasten € 152.000)

Op 4 maart 2019 is het financieel arrangement in de begeleidingscommissie Vijfheerenlanden (VHL) vastgesteld. De ontvlechtingkosten van de zes wettelijke gemeenschappelijke samenwerkingsverbanden zijn conform de randvoorwaarden en afspraken opgesteld. De totale ontvlechtingkosten van de uit- en intreding zijn vastgesteld op € 12,6 mln.

VHL betaalt de vrijwillig belegde taken, alle projectkosten en frictiekosten alsmede een deel van de desintegratiekosten, in totaal voor € 6,1 mln. BZK betaalt € 2,5 mln. vanuit haar overkoepelende verantwoordelijkheid voor het stelsel van openbaar bestuur in deze unieke casus (zie ook hierna). De provincies Utrecht en Zuid-Holland betalen ieder € 2 mln. vanwege de medeverantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het openbaar bestuur op hun grondgebied. De provincie Utrecht staat daarnaast garant voor de verplaatsingskosten van de ambulancepost te Meerkerk naar Zuid-Holland voor 0,15 mln.

Rijksbijdrage Financieel arrangement Vijfheerenlanden (lasten en baten € 2,5 mln.)

De gemeenten Leerdam, Zederik (Zuid-Holland) en Vianen (Utrecht) fuseerden per 1 januari 2019 tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden welke in Utrecht komt te liggen. Met de wijziging van de provinciegrens wijzigt ook de indeling van wettelijke samenwerkingsverbanden (veiligheidsregio, GGD en omgevingsdienst). Met deze uit- en intreding zijn kosten gemoeid. De provincies Utrecht, Zuid-Holland, het Ministerie van BZK en de nieuw te vormen gemeente Vijfheerenlanden hebben afgesproken gezamenlijk deze kosten te betalen. Dit betreft de rijksbijdrage die via de provincie Utrecht wordt uitgekeerd.

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten +/- € 3.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	1.461		6.320	4.859
Baten			2.500	2.500
Saldo beleidsdoel excl. reserves	1.461		3.820	2.359

7.5 Toezicht houden op partners en gemeenschappelijke regelingen

7.5 Toezicht houden op partners en gemeenschappelijke regelingen

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	925		925	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	925		925	

7.6 Voeren van dagelijks bestuur (Gedeputeerde Staten)

7.6 Voeren van dagelijks bestuur (Gedeputeerde Staten)

Voortgang

Bijstellingen

Provinciale Commissie Leefomgeving (lasten € 23.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	2.182		2.205	23
Saldo beleidsdoel excl. reserves	2.182		2.205	23

7.7 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer

7.7 Archiefbewaarplaats en toezicht op informatiebeheer

Voortgang

Financiën

Beleidsdoel	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	714		714	
Saldo beleidsdoel excl. reserves	714		714	

Verbonden partijen

Toetreding provincie tot Gemeenschappelijke Regeling Het Utrechts Archief (HUA)

Doel: De gemeenschappelijke regeling Het Utrechts Archief (HUA) voert voor de provincie de wettelijke taken uit op het gebied van het beheer van de historische provinciale archieven. Met deze toetreding is de uitvoering van die taken toekomstbestendig, professioneel en op een aanbestedingsrechtelijk correcte wijze geregeld.

Kerntaken: HUA voert voor de provincie Utrecht de archiefwettelijke taken uit, te weten: beheer van de provinciale archiefbewaarplaats en de daarin opgenomen papieren en digitale archieven en documentaire verzamelingen; het toezicht van de provinciearchivaris op het beheer van de niet overgebrachte archieven; beschikbaarstelling van de in de provinciale archiefbewaarplaats opgenomen archieven en documentaire verzamelingen; publieksbereik van de door HUA beheerde bronnen voor de geschiedenis van de provincie Utrecht.

Risico's: Deelname aan GR HUA betekent dat wij bestuurlijk en financieel medeverantwoordelijk zijn voor HUA. De provincie zal, wanneer financiële risico's zich daadwerkelijk voordoen, daaraan bijdragen naar rato van haar aandeel in de totale deelnemersbijdragen, zijnde 11%.

Overhead

Wat gaat het kosten?

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	46.092		48.848	2.756
Baten	7.144		7.144	
Saldo van het programma	38.948		41.704	2.756
Mutaties in de reserves	411		411	
Beslag op de algemene middelen	38.537		41.293	2.756

Investeringen

Een overzicht met investeringen van Overhead is opgenomen in de Bijlage 3, samen met het Meerjaren onderhoudsplan.

Bijstellingen

Beheerbegrotingen Paushuize en steunpunten (lasten € 40.000)

De beheerbegrotingen van de locatie Paushuize en steunpunten De Meern en Huis ter Heide is geactualiseerd. De verhoging met € 40.000 is in samenhang met het hoofdstuk Overhead neutraal verwerkt.

Stijging werkgeverslasten (lasten € 577.000)

Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2019 zijn de werkgeverslasten in 2019 gestegen. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door gestegen pensioenpremie en aanpassing van de sociale lasten. De totale stijging bedraagt € 577.000. De dekking vindt plaats vanuit de Stelpost Loon- en prijsontwikkeling. Het effect op de programma's wordt in 2019 voor het grootste gedeelte geparkeerd binnen Overhead. Bij de begroting 2020 wordt dit effect verdeeld over alle andere programma's.

Omzetting inhuur naar formatie (lasten € 1.328.000)

Toelichting is opgenomen in hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota onder mutaties Algemene middelen.

CAO 2019/2020 (lasten € 1.811.000)

Financiële toerekening cao 2019/2020 aan overhead. Zie ook hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota 2019, stelpost Prijs- en looncompensatie.

Inverdieneffect omzetting inhuur naar formatie (lasten-/- € 1.000.000)

Toelichting zie hoofdstuk Totaalbeeld Voorjaarsnota2019 onder financieel beeld.

Financiën

Programmaverantwoording	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Lasten	46.092		48.848	2.756
Baten	7.144		7.144	
Saldo van het programma	38.948		41.704	2.756
Mutaties in de reserves	411		411	
Beslag op de algemene middelen	38.537		41.293	2.756

Investeringen 2019	Categorie	Oorspronk. begroting	Realisatie	Prognose	Bijstellingen
Huisvesting Provinciehuis	B	175	0	2.029	1.854
Automatisering algemeen	B	4.081	0	5.568	1.487
Totaal		4.256	0	7.597	3.341

Huisvesting Provinciehuis

Het meerjareninvesteringsplan (MIP) voor het Provinciehuis is geactualiseerd. De volgende investeringen vinden in 2019 plaats:

- Vervanging noodstroominstallatie;
- Vervanging van AV-middelen in de vergaderzalen en de commissiekamer;
- Liftbesturing;
- Aanpassen toegang en tourniquet.

Automatisering algemeen

Het meerjareninvesteringsplan (MIP) voor ICT is geactualiseerd. De volgende investeringen vinden in 2019 plaats:

- Vervanging BI-tool;
- Vervanging HRM-systeem;
- Vervanging Facilitair Management info systeem;
- Vervanging Document management systeem;
- Vervanging Website Internet en Extranet;
- Vervanging E-Provincie.

Bijlagen

Bijlage 1: MIP / MOP Bereikbaarheid (excl. OV)

Uitbreidingsinvesteringen wegen en vaarwegen								
omschrijving project	Categorie	Toegekend	Bijdragen	t/m2018	Oorspronkelijk	Realisatie	Prognose	Bijstelling
		krediet (bruto)						
N198 BRAVO 3 A12 Aansluiting Woerden - Waarder	A	42.963	20.128	42.821		-64	-151	-151
N204 IJsselveld-aansluiting A12 (corridor incl. Van Rietlaan)	A	3.673	273	2.828		38	845	845
N210 Geluidsscherm N210	A	3.500		2.000		17	500	500
N212 Trajectaanpak	A	3.903		2.087	2.410		1.816	-594
N221 Maatregelen Baarn	A	140					140	140
N224 Trajectaanpak Renswoude	A	2.970		47		79	1.600	1.600
N225 Bypass rotonde N225-N226 De Donderberg	A	514		319	15		15	0
N226 Traverse Leusden	A	3.001	191	2.603		20	398	398
N226 Faunapassage	A	4.000		13			500	500
N226 Schutterhoeflaan	A	2.352		1.645		92	707	707
N226 Spoortunnel Maarsbergen	A	51.600	30.876	2.872		237	800	800
N227 Faunapassage	A	4.500		3.290		16	1.210	1.210
N229 Bermverharding Bunnik	A	615					615	615
N233 Rondweg-oost Veenendaal	A	59.000	8.750				500	500
N233 Tidal flow Rijnbrug incl. fietstunnel	A	95.560	51.750	2.408			500	500
N237 Fietspad Mc Donalds Noord/Zuid	A	114		-40		5	154	154
N237 Fietstunnel De Bilt	A	3.611		213		92	3.398	3.398
N402 Rtonde Slootdijk	A	2.792		285			900	900
N405 Maatregelen Kamerik	A	337					337	337
N409 Verkeersveiligheids- en fietsmaatregelen	A	177		7		23	170	170
N410 Achterdijk	A	888		9		17	879	879
N411 Verkeersonveiligheid Bunnik	A	5.199			3.587		3.587	0
N417 Trajectaanpak	A	1.060		10		20	365	365
Provinciaals verkeersmodel	A	350		111		15	239	239
Bruto investeringen realisatiefase wegen en vaarwegen ten laste van kapitaallasten		292.819	111.968	63.528	6.012	607	20.024	14.012

Toelichting

Ten tijde van het opstellen van de begroting 2019 was er nog beperkt zicht op de kasritmes van de verschillende investeringsprojecten (MIP). Destijds is er voor gekozen deze beperkte ramingen niet op te nemen. In de loop van 2018 en begin 2019 is het inzicht in deze kasritmes verbeterd, waardoor het kasritme van 2019 voor deze projecten nu wel is opgenomen, hetgeen leidt tot een bijstelling van € 14,0 mln.

Toelichting N212 Trajectaanpak

Zie bijstelling Provinciale wegen.

Vervangingsinvesteringen wegen en vaarwegen								
Omschrijving project	Totaal	2019	2020	2021	2022	2023	2024-2028	2029-2048
Kunstwerken	20.596	112	38	241	165	165	825	19.050
Verharding	102.580	2.912	3.988	1.180	3.500	3.500	17.500	70.000
Vaarwegen	7.796	258	258	260	260	260	1.300	5.200
Wegmeubilair	3.648	550	1.274					1.824
Netto investeringen realisatiefase wegen en vaarwegen ten laste van kapitaallasten	134.620	3.832	5.558	1.681	3.925	3.925	19.625	96.074
Netto investeringen ten laste van kapitaallasten	134.620							

Bijlage 2: MIP / MOP Bereikbaarheid Openbaar Vervoer

Uitbreidingsinvesteringen OV								
omschrijving project	Categorie	Toegekend krediet (bruto)	Bijdragen derden	t/m2018	Oorspronkelijk 2019	Realisatie Q1 2019	Prognose 2019	Bijstelling
Uithoflijn Infra	A	321.300	281.300	311.733	0	2.372	9.567	9.567
Uithoflijn materieel	A	74.800		50.861	0	3.245	23.939	23.939
Nieuwe Tramremise	A	52.000	20.000	37.465	11.300	2.843	14.535	3.235
Busremise	A	29.800		1.494	19.000	5.905	19.000	0
<i>Extra krediet Uithoflijn</i>				0				0
Uithoflijn-meerkosten	A	59.000	24.100	0	44.000	1.775	59.000	15.000
Voorbereiding Beheer en Exploitatie Uithoflijn	A	20.000		10.552	5.500	861	9.448	3.948
Nieuwe Tramremise	A	10.000	1.200	0	5.000		10.000	5.000
Risicoreservering	A	13.700		0	13.700		13.700	0
Bruto investeringen realisatiefase OV laste van kapitaallasten		580.600	326.600	412.105	98.500	17.001	159.189	60.689

Vervangingsinvesteringen OV								
Omschrijving project	Categorie	Bruto toegekend krediet	Bijdragen derden	t/m 2018	Oorspronkelijk 2019	Realisatie Q1 2019	Prognose 2019	Bijstelling
Overwegbeveiliging	A	12.000		6.208	0	229	5.792	5.792
Vernieuwde Regionale Tramlijn	A	141.200		38.972	21.000	363	21.000	0
VRT extra krediet	A	17.289		0	0			
OV-knooppunt 'Nieuwegein City'	A	7.000		0	0			0
Camera's/TFT schermen in Tram	A	1.220	320	427	0	38	793	793
Distributiesysteem	B	6.302		6.271	0	29	31	31
Verkoopapparatuur OV winkeliers	A	700		0	0	676	700	700
DRIS haltes (Tram/Bus + centrale systeem)	A	8.800	3.435	2.109	5.360	358	6.535	1.175

Bruto investeringen realisatiefase openbaar vervoer ten laste van kapitaallasten	194.511	3.755	53.987	26.360	1.693	34.851	8.491
---	----------------	--------------	---------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Categorie A: Bijstelling van het kasritme passend binnen het totaal krediet

Categorie B: Aanpassing van het totaal krediet

Toelichting Distributiesysteem:

Voor het Distributiesysteem was een investeringskrediet beschikbaar gesteld van € 6,300 mln. Na afsluiten van de overeenkomst met Qbuzz is besloten extra validators aan te schaffen voor de Uithoflijn. Bij validators checken reizigers in en uit met hun OV-Chipkaart. Er zijn voldoende validators nodig om te voorkomen dat er opstoppingen en vertragingen ontstaan. Bijgestelde verwachte reizigersaantallen voor de Uithoflijn rechtvaardigden twee extra bestellingen voor validators. Verzocht wordt om in te stemmen met deze kleine overschrijding van € 2.000 en in stemmen met de totale investering uitkomen van € 6,302 mln. Het effect voor de kapitaallasten is € 200,- per jaar.

Bijlage 3: MIP / MOP Bedrijfsvoering

MIP/MOP Bedrijfsvoering

MIP/MOP Bedrijfsvoering

MIP Software	Categorie	Toegekend krediet (bruto)	Bijdragen derden	t/m 2018	Oorspronkelijk 2019	Realisatie Q1 2019	Prognose 2019	Bijstelling
Business Intelligence Tool	A	295	0	0	0	0	295	295
HRM Systeem (Personeelsinformatie + salarissysteem)	A	1.030	0	28	980	0	1.030	50
Facilitair Management Informatie Systeem	A	472	0	277	0	0	472	472
Document Management Systeem	A	830	0	0	730	0	830	100
Website Internet en Extranet Provincie Utrecht	A	800	0	136	720	50	800	80
E-Provincie	A	2.835	0	75	1.280	13	1.635	355
Subtotaal		6.262	0	517	3.710	63	5.062	1.352
Risico opslag programma (10%)	A	626	0	0	371	0	506	135
Bruto investeringen software ten laste van kapitaallasten		6.888	0	517	4.081	63	5.568	1.487

MIP Provinciehuis	Categorie	Toegekend krediet (bruto)	Bijdragen derden	t/m 2018	Oorspronkelijk 2019	Realisatie Q1 2019	Prognose 2019	Bijstelling
Binnenwandopeningen	A	175	0	13	175	0	175	0
Buitenwandopeningen	A	407	0	55	0	0	407	407
Centrale elektronische voorzieningen	A	1.000	0	110	0	11	1.000	1.000
Communicatie	A	197	0	0	0	0	197	197
Losse Gebruikersinventaris	A	120	0	0	0	0	120	120
Transport	A	250	0	83	0	97	250	250
Bruto investeringen Provinciehuis ten laste van kapitaallasten		2.149	0	260	175	108	2.149	1.974

Bijlage 4: Staat van begrotingssubsidies

In de programmabegroting 2019 is een staat van inkomensoverdrachten opgenomen. Door middel van deze Voorjaarsnota 2019 stellen wij u voor om de volgende instellingen toe te voegen aan deze staat van begrotingssubsidies:

Begrotingssubsidies 2018 - 2021				
Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling				
Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	0	1.600	0	0
Programma 2 Landelijk gebied				
Staatsbosbeheer		101		
Stichting Groene Hart		43		
Amped Concepts BV		16		
Programma 3 Bodem, water en milieu				
Stichting Geopark Heuvelrug		20		
Programma 4 Economie en energie				
Healthy Urban Living Fonds		3.100		
Programma 5 Bereikbaarheid				
Provincie Noord Holland: MRA-E		50		
Gemeente Amersfoort: fietsenstalling		1.000	1.000	
Gemeente Amersfoort: snelfietsroute			370	
Gemeente Eemnes: haltes			360	
Gemeente Amersfoort: doorstroming OV			1.500	
Gemeente Rhenen: verkeersafwikkeling Kwinteloijen			100	
Programma 6 Cultuur en erfgoed				
Programma 7 Bestuur en middelen				
Bestuurlijke zaken		225		
Stichting Statenjacht		17		
Overhead				
Evenementen		8		
Totaal				

Ruimtelijke ontwikkeling

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR)

De provincie Utrecht heeft in december 2018 van het ministerie van LNV een decentrale uitkering ontvangen in het provinciefonds van € 1,6 mln. Dit bedrag is afkomstig uit de Klimaatenvolpe 2018 voor de aanpak van bodemdaling. LNV heeft het geld gelabeld aan het project Klimaatlimme landbouw in het veenweidegebied Groene Hart van het waterschap HDSR. Het project heeft als doel om veenoxidatie te beperken en CO2 uitstoot te beperken o.a. door het aanleggen van onderwaterdrainage en ontwikkelen van natte teelten. De provincie Utrecht zal de beschikbare middelen in 2019 via een begrotingssubsidie beschikbaar stellen aan het waterschap. Over de resultaten en verantwoording zijn afspraken gemaakt met het ministerie van LNV en HDSR.

Landelijk gebied

Staatsbosbeheer

Dit betreft het toekennen van een toezichtbijdrage aan Staatsbosbeheer voor het jaar 2019. De subsidie wordt verstrekt omdat Staatsbosbeheer het toezicht en de handhaving in haar natuurterreinen wil versterken en actief

wenst samen te werken aan het 'Utrechtse Samenwerkingsmodel natuurtoezicht'. Anders dan andere terreinbeheerders in de provincie Utrecht komt Staatsbosbeheer pas vanaf 2020 in aanmerking voor een subsidie voor toezicht op basis van de bestaande subsidieregelingen. Het is wenselijk dat Staatsbosbeheer ook al in 2019 een bijdrage ontvangt. Deze subsidie wordt gedekt uit bestaand budget: door PS is op 3 juli 2017 door middel van vaststelling van het amendement 'Veilige natuur' specifiek geld beschikbaar gesteld op de begroting voor het toekennen van de toezichtbijdrage.

De Verbinding met het Groene Hart

De Stuurgroep Groene Hart wordt financieel ondersteund door de drie Groene Hart provincies. Het werkprogramma van de Stuurgroep Groene Hart wordt uitgevoerd door het Programmabureau Groene Hart. Het Programmabureau is geen rechtspersoon en maakt gebruik van de bedrijfsvoeringsfaciliteiten van de provincie Utrecht. Het verstrekken van een subsidie van € 42.500,- aan de Stichting Groene Hart voor het uitvoeren van het project "De Verbinding met het Groene Hart" wordt uitgevoerd door de provincie Utrecht. Het gaat om een begrotingssubsidie en wordt budgetneutraal uitgevoerd. De Stuurgroep Groene Hart heeft over deze bijdrage besloten bij het vaststellen van de Jaarrekening 2017 in de Stuurgroepvergadering van 20 juni 2018.

Working @the farm

De subsidie wordt ingezet voor kosten die verband houden met de oprichting van een uitzendbureau voor studenten, gericht op werk bij agrarische ondernemers en op kennisuitwisseling tussen studenten en agrariërs. Denk daarbij aan: de softwarelicentie, een deel van de IT-kosten, organisatiekosten en juridische verplichtingen voor het uitzendbureau.

Doordat studenten op de agrarische (en daaraan verbonden) bedrijven aan de slag gaan is er sprake van een versterking van de verbinding stad-land (doelstelling Landbouwvisie) en van consument-producent. De studenten en agrariërs leren van elkaar over onderwerpen zoals: circulair, natuurinclusief en energieneutraal. De verwachting is dat ook implementatie van deze kennis zal plaatsvinden binnen de bedrijfsvoering. Juist deze implementatie draagt bij aan de transitie van de landbouw in de provincie Utrecht.

Bodem, water en milieu

Geopark Heuvelrug

Met deze subsidie wil de Stichting Geopark Heuvelrug i.o. de aardwetenschappelijke kwaliteiten in het beoogde geoparkgebied beter in beeld krijgen, beschrijven en begrenzen. De stichting heeft in de afgelopen jaren flink gewerkt aan het maatschappelijk draagvlak. Nu is het zaak de aardwetenschappelijke onderbouwing ook verder op orde te brengen. Deze doelstelling sluit aan bij het beleid van de provincie Utrecht, dat staat voor de bescherming van de Aardkundige waarden in de provincie.

Economie en energie

Healthy Urban Living Fonds

In mei 2018 is PS geïnformeerd over een reservering van € 3,1 mln. ten behoeve van de opzet van "Healthy Urban Living MKB-fondsen Utrecht" in het Cofinancieringsfonds. Samen met o.a. de EBU en Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU), een EFRO-bijdrage en met 50% privaat kapitaal is dit revolverend fonds opgezet teneinde de economie in de provincie Utrecht te versterken. Met dit fonds wordt een breed scala aan financieringsmogelijkheden (participaties, leningen, hybride vormen) bereikbaar voor innovatieve MKB-ers die problemen aanpakken op het gebied van Healthy Urban Living. EBU Holding beheert het fonds. Het bedrag wordt in de periode 2019-2022 uitbetaald, op basis van de voortgangrapportages (2019 € 0,9 mln.; 2020 € 1,2 mln.; 2021 € 0,6 mln. en het restant bij vaststelling).

Bereikbaarheid

MRA-Elektrisch

Met deze subsidie aan Provincie Noord Holland wordt bijgedragen aan kennisontwikkeling en -deling over de ontwikkeling van elektrisch vervoer. MRA-E levert daarnaast per kwartaal een monitoringsrapportage over het gebruik van de elektrische laadpalen in de openbare ruimte in de provincie Utrecht.

Ondergrondse fietsenstalling station Amersfoort

Aan gemeente Amersfoort is een subsidie verstrekt voor het realiseren van een ondergrondse fietsenstalling bij station Amersfoort. De fietsenparkeercapaciteit aan de zuidzijde bij station Amersfoort wordt fors uitgebreid en wordt grotendeels ondergronds gebracht. Om het gebruiksgemak en de aantrekkelijkheid van de fietsenkelder te optimaliseren wordt extra geïnvesteerd in goede toegangsmogelijkheden. Tevens wordt het stationsplein heringericht om een aantrekkelijke stationsomgeving te creëren en daarnaast de aanleiding tot fietsparkeren op het plein te minimaliseren.

Snelfietsroute tussen Nijkerk en Amersfoort

Aan de gemeente Amersfoort is ten behoeve van de aanleg van een snelfietsroute een subsidie verstrekt. Tussen Amersfoort-Centrum en met name de westzijde van Nijkerk (Corlaer) ontbreekt nog een hoogwaardige fietsverbinding. Uit onderzoek naar verschillende routes is als voorkeursvariant de route via de Sterrebostunnel naar voren gekomen. Met de te realiseren Sterrebostunnel ontstaat een nieuwe route die leidt tot aanzienlijke reistijdwinst. Met de reeds bestaande route via de Hanzeboulevard – Nijkerkerstraat zijn er dan twee goede fietsroutes naar Nijkerk. De route via de Hanzeboulevard en Nijkerkerstraat bedient met name de oostzijde van Nijkerk.

Realiseren van HOV-haltes aan de west- en oostzijde van de aansluiting Eemnes-A27

Aan de gemeente Eemnes is een subsidie verstrekt voor het realiseren van een halte op de HOV-verbinding Huizen-Hilversum. De HOV in 't Gooi zorgt voor een betere verbinding van 't Gooi met de rest van het land. De uitbreiding en aanleg van P+R terreinen met HOV-haltes zorgen ervoor dat ook Eemnes beter aansluiten op het R-NET, hét netwerk van snelle busverbindingen in de Randstad. Hierdoor wordt Eemnes met een snelle verbinding aangesloten op het landelijke openbaar vervoer netwerk.

Verbetering doorstroming OV Julianaplein

Aan de gemeente Amersfoort is een subsidie verstrekt voor het realiseren van een voorrangspointje. Uit simulaties blijkt dat de doorstroming op het Julianaplein verbeterd kan worden door autoverkeer voorrang te geven op fietsverkeer en voetgangers. Dit kan gerealiseerd worden door de rotonde om te bouwen tot een voorrangspointje.

Uitvoering masterplan verkeersafwikkeling en bereikbaarheid Kwinteloijen

Aan de gemeente Rhenen is een subsidie verstrekt voor uitvoering Masterplan verkeersafwikkeling en bereikbaarheid Kwinteloijen. Natuur- en recreatieterrein Kwinteloijen heeft een belangrijke regionale functie. De Oude Veensegrindweg is de ontsluitingsroute naar het terrein. Om een verantwoorde en verkeersveilige afwikkeling te realiseren is het belangrijk aanpassingen te doen aan de inrichting van de weg. De inrichting van de weg moet bijvoorbeeld aangepast worden zodat duidelijk is dat het een 60km zone is. Door de uitvoering van een aantal maatregelen kan beter gestuurd worden op vermindering van autoverkeer op deze weg en wordt ingezet op stimulering van fietsverkeer.

Cultuur en erfgoed

Bestuurlijke zaken

Bestuurlijke zaken

Aan de gemeente Montfoort is in het kader van de financiële ontvlechting van het samenwerkingsverband UW(Montfoort-IJsselstein) een begrotingsubsidie gegeven van € 210.000.

Aan de gemeente Oudewater wordt een subsidie van € 15.000 gegeven. Hiermee draagt de provincie Utrecht bij aan het opstellen van een regionale omgevingsagenda voor de regio Lopikerwaard. In deze agenda worden richtinggevende principes opgesteld over hoe om te gaan met opgaven als de energietransitie, recreatie en toerisme en de toekomst van de landbouw. Deze opgaven zijn gemeentegrensoverstijgend en het is daarom onvermijdelijk dat gemeenten dit gezamenlijk doen. De subsidie is een bijdrage aan de totale proceskosten die gemoeid zijn met het opstellen van een dergelijke agenda. Van ambtelijke werkgroepen, tot raadsinformatieavonden en de uiteindelijke besluitvorming.

Stichting Statenjacht

Deze middelen dienen als bijdrage aan de jaarlijkse kosten van de stichting.

Overhead

Evenementen

Aan BNN/VARA is een projectsubsidie gegeven voor de bekostiging van de organisatie en de realisatie van de voorronde provincie Utrecht 2019 ikv 'Op weg naar het Lagerhuis', gedurende de periode van 1 augustus 2018 tot en met 31 januari 2019.

Bijlage 5: Verbonden partijen

Het Utrecht Archief

Type Verbonden Partij	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Utrecht
Webadres	het Utrechts archief
Bestuursdeelname	GS in Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur
Overige deelnemers	Gemeente Utrecht en het Rijk
Openbaar belang	De provincie is vertegenwoordigd in het bestuur en draagt financieel indirect bij via de bijdrage aan het HUA. De wettelijke taken van de provincie op het gebied van de provinciale archieven toekomstbestendig en professioneel uit te voeren.
Wijziging belang	Met ingang van 1 januari is provincie toetreden tot de gemeenschappelijke regeling.

Overig

Bijlage 6: Niet opgenomen claims/ bijstellingen

De Voorjaarsnota 2019 is opgesteld binnen het kader dat er geen financiële ruimte is voor extra claims of bijstellingen ten laste van de algemene middelen. In deze bijlage zijn claims/bijstellingen opgenomen die niet in het kader passen en daarom niet zijn verwerkt in de Voorjaarsnota.

Voorstel nummer	Onderwerp	Progr	2019
1	Integriteitsplan	8	60
2	Versterken Financiële functie	8	525
3	Ondersteuning jaarrekening 2017/2018	8	140
4	Programma invasieve exoten	2	1.260
5	Verhoging budget RUD	3	164
6	Schade-uitkering faunabeheer	3	500
7	Matchmaker t.b.v. cultuureducatie in VMBO	6	88
	Totaal		2.737